

(ជាប់ព្រៃន អានប្រមើង ត្រីង នៃ ដោយ ត្រី អាន ប្រាទ់
អនុវត្ត «លើវិធី អ្នតែក ចា ពី ចេរ៉ុង» ភាគ លើវិធី ដែល ជាន់ ។)

សេវកោ

ក្រោនអានភាសាត្រីង

ខេត្តរតនាគី

ជាយប្បូបនឹងបានជាមួយនឹង

«ក្រឹង អណ្ឌីកសុជាមាល»

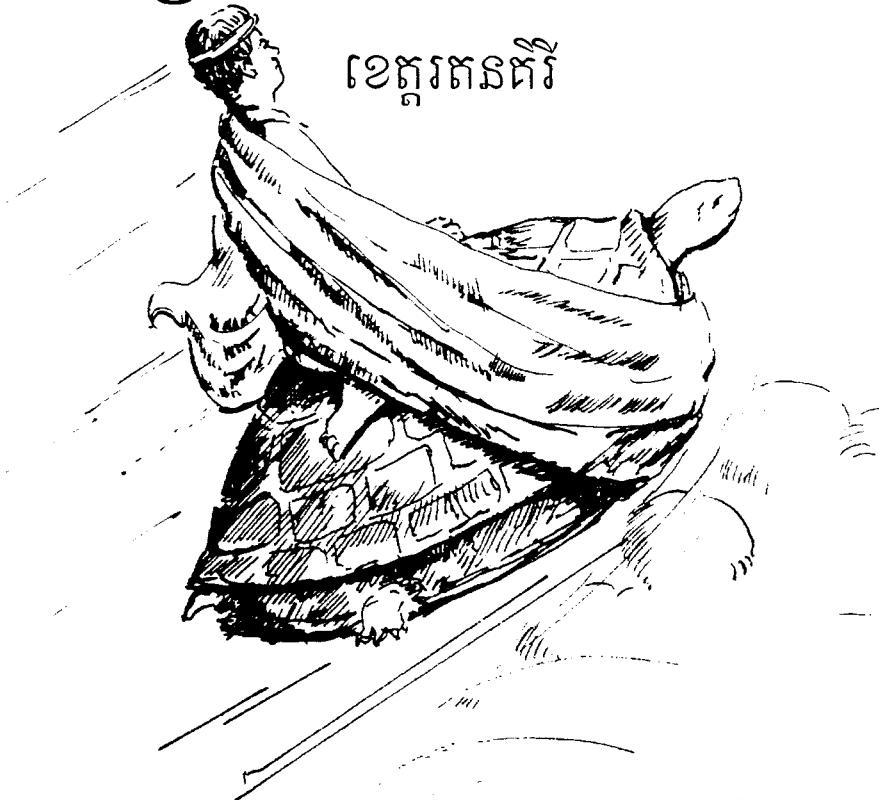
នឹងជាមួយនឹងក្រឹងក្រុង ៦ ទៀត

នេះគីជាស្រីរកោរព្រៃនអាន
អក្សរត្រឹងសំរប់ដន្តូតាតិត្រឹង ដើល
ចោះអានខ្សោយហើយ ។ បោះពុម្ព
លើកទិម្ពឺយ យើងខ្ញុំនៅគីតកោរ
តម្លៃម្លួចឡៀត ។

សេវានៅ

ក្រុងអានភាសាគ្រឹះ

ខេត្តរកនក់

ជាយប្បីបទេបអានជាមួយនឹង

«ក្រុង អណ្ឌិកសុជាមាល»

នឹងជាមួយនឹងក្រុងដ្ឋោះ ၁ ទៀត

(ជាប់លើនៃ អានប្រមាណគ្រឹះ នៅ ដំណោះ ពី អានប្រចាំថ្ងៃ អនុវត្ត នូវ ក្រុង និង «លើក អ្នក ចាត់ ពី ក្រុង» រៀង លើក ដីក ជាន់ ។)

នេះជំជាសេវរក្សា ស្រែនអាណ អក្សរតិច
សំរប់តិចនៃលេខទេស អាណខ្ពស់របាយ
លោក ពុម្ពចំនួន ១០០ គ្មាល
នៅ ឯកការ ១៩៩៨
លោក ពុម្ព លីហទីអូយ
នៅតិក កំពង់បុរាណ ខេត្តកំពង់បុរាណ
ពីចង់បានភាពអាណដូច ឬ ទូរ
សូមទាក់ទងមាត្រាសំយដ្ឋាន ខាងក្រោមនេះ

វិល ខនសីន
World Concern
P. O. Box 612
Phnom Penh, Cambodia

Transition primer for Krung-speaking persons literate in Khmer wanting to learn to read their own Krung language of Ratanakiri Province, Kingdom of Cambodia. 100 copies printed, May 1998. First trial edition. For more information or more copies contact the above address.

អារម្មណប៉ាកាសាគ្រឹង

នៅខេត្តរតនគិរមាន មនុស្សប្រហែលជាទំនាក់ ដែលនិយាយភាសាគ្រឹង។ នៅក្នុងខេត្តនេះបងប្អួនគ្រឹងភាពត្រួវកំពុងរស់នៅ ស្ថុភូរិយដី ស្ថុភាគដែង ស្ថុភូរិយនៃ ហើយ នឹងស្ថុភាគលំដាត់។ មានបងប្អួនគ្រឹងខ្លះទៀត រស់នៅខេត្តស្វ័ិកគ្រឹង នឹងខេត្តបាត់ដែបង់។

គ្រឹងជាកាសាម្បួយដែលមាន សម្រោះពីរោះ នឹងមានសារសំខាន់ៗ ភាសាគ្រឹងមិនពីបាក មាន នឹងសរសេរទេ ហើយយើង អាចសរសេរភាសាគ្រឹង ដោយប្រើអក្សរខ្លួរក៍បាន ។

សម្រោះភាពត្រួវរបស់ភាសាគ្រឹង កើតុចជាសម្រោះរបស់ភាសាដំឡើង ។ ដូច្នេះ មានពាក្យជាត្រួវ យើងអាចសរសេរ នឹងមាន ជួចជាយើងអាន នឹងសរសេរ ភាសាដំឡើង ។

ភាសាគ្រឹងមាន សម្រោះខ្លះ ដែលភាសាដំឡើង យើងមិនមានប្រើបាន៖ ។ ដូច្នេះ ស្រីរំកោន់នេះ នឹងបង្ហាគ់បង្រៀនយើង នៅយប់ខាងក្រោម នឹងចេះសរសេរភាម សម្រោះពាក្យទាំងនេះបាន ។

ភាសាដំឡើងមានកំណើន អក្សរសរសេររប់យោគំមកហើយ ។ ពាក្យខ្លះបាន ផ្តាស់ប្តូរការបញ្ចូនសុរសម្រោះ នៅការសរសេរនៅថ្ងៃអនុវត្តសរសេរភាមរបៀបចាស់ ដែល ។ មានពាក្យជាត្រួវទៀតដែលមាតិភាសាជែង ។ ជួចជាមានពាក្យខ្លះក្នុងភាពប្រាបជាសម្រោះដែល បុន្ថែមានរបៀបសរសេរខុសត្រូវ ឧទាហរណ៍ «ភាត់» «បាន» «ប្រាកដ» និង «តែង» ដែលមានសុរដែលនៅខាងចុង ។ ហើយមានពាក្យខ្លះ មានអក្សរដែរ នៅយើងមិនបញ្ចូនសម្រោះ ឧទាហរណ៍ជួច «វ» នៅខាងចុងចុងពាក្យ ។

មានភាសាខ្លែជាង្រឹត ដែលសរស់ពីបុរាណមក គឺមានបញ្ហាចូចចាយ
ដែរ ជូចជា ភាសា អង់គ្លេស បារាំង នឹងចែ ដែលធ្វើអាយក្សនក្នុងពីបាករោន
សរស់រ។

បើយើងអានចាប្រឡើងទៅដោយបាន ច្បាមទាំងចេះនឹយាយភាសាង្រឹតហើយ នៅ៖
យើងអាចអានភាសាង្រឹតបាន យើងងាយស្ថិត មកវិញទៅបងប្អួនត្រឹងភាករច្រើនម៉ឺន
ទាន់ស្ថាល់អក្សរខ្លួនទៅឡើយទេ ។ ជូចដែលយើងត្រូវការសរស់ភាសាង្រឹតអាយបាន
ច្បាស់ ហើយនឹងមានអក្សរដែលងាយស្ថិតអាចបំផុត ។ ភាសាង្រឹតអាចសរស់នឹង
អានបានស្ថិតជាភាសាង្រឹត អង់គ្លេស បារាំង បុ ចែ ពីត្រូវ៖ តាមធម្មតាយើងបញ្ជារ
សូរសម្រេចអក្សរជូចចាយរាល់ដង នឹងមានឯណ៌: ព្រៃន: តិចជាងអក្សរខ្លួន ។ សៀវភៅ
នៅ៖ អាចបង្កើនយើងអាយចេះអាននឹងចេះសរស់បាន ច្បាស់នឹងងាយស្ថិតដង ។

យើងខ្ញុំបានរៀបចំសៀវភៅនៅ៖ តាមរបៀបជូចតទៅ៖ មុនដំបូងមានរោង
ត្រួចមួយជាពាសាង្រឹត ត្រូវយកពីនោះមានការពន្លេយ៉ាង្វាយយើងត្រូវបែលសរស់
នឹងដែលស្រែកពីរបែលសរស់ខ្លួន ។ បន្ទាប់មកមានរោងត្រួចពីរទៀតជាពាសាង្រឹត ។
យើងនឹងយើងត្រួចការពន្លេយ៉ាង្វាយពីនោះ មានខ្លាបរណ៍ជាង្រឹតនឹងដែលយកមកពីររោងទាំង
បីនោះ ។

សៀវភៅនៅ៖ សំរាប់ជាតិនឹងយដល់អ្នកណាដែលចេះអានភាសាង្រឹតហើយនឹងមាន
ចិត្តចង់រោនអាននឹងសរស់ពីរទៀតដែរ ។ អង្គភាពរូលខនសីន បានរៀបចំសៀវភៅ
អក្សរកម្មភាសាង្រឹតបន្ថែមទៀត ដើម្បីបង្កើនអក្សរដល់បងប្អួនត្រឹងដែលម៉ែនទាន់ចេះអាន
អក្សរនោះ ។

ក្រោមការណ៍

មន្ត្រីន (បន្ទាន់)	ទំព័រ (សម្រាប់)
លើផែង៖ អ្នតិក បាតី ច្រៀង.....	១
ផ្លូវ៖ អណ្ឌិកសុជាមាស.....	៥
តួអក្សរដែលអ្នកនឹងត្រូវស្វាល់ ដើម្បីអាយចេះអាន និងចេះសរស់ច្បាស់ ឬ ជាង៖ (តួសំបត់ខ្លះ មា ត្រ សការ ហក ឌី អាន វី ច្បាប់ ដុត ខ្សាក់ ឬ ៖)	
ប ិ ហក ិក.....	៩០
ប ិ បាន ិ.....	៩១
ជ ឯ ជង ឯក.....	៩២
ជ ឯ ជាល ឯដ.....	៩៣
យ ឃ យុក ឃុយ ឃុក.....	៩៤
-ឱ ឱ.....	៩៥
-ុ ុ ុ.....	៩៦
-ុំ ុំ.....	៩៧
ុ ុ.....	៩៨
ស- សក សុត.....	៩៩
ច ិ ចមិ ិដ.....	១០០
ក ឯ កង ឯកង ឯកង.....	១០១
គ ិ គ្រ ិក្រ ិក្រ.....	១០២
ូ ូ ូ.....	១០៣
ូ ូ ូ.....	១០៤
អ ិ អិតិក.....	១០៥
អ ិ អាង ិយ៉ាវ.....	១០៦
យ ិ យ.....	១០៧
៩-៩ ៩-៩.....	១០៨

ព្រមក្បរដែលអ្នកចេះអានហើយប៉ុន្តែគ្រាន់តែអោយអ្នក

ចេះសរស់រោយច្បាស់ ៧ ដែរ៖

(តូសំបាត់ដៃទ្វាគណៈអាន ឡើយហារីថែរៀបចំពាណិជ្ជកម្ម ឬ មុនការខ្លួន)

-ក	ប្រើក.....	៤៨
-ត	កុឡកាត់ យ៉ាត់.....	៤៩
ក---	អជាក់ កែន លិកឲ្យ.....	៥០
ក---	សំបាត់ចំបួយ.....	៥១
កន---	សនត្រីន កនតែរ.....	៥២
កង---	ចង់ក្រ កង់កាន ពង់កូម.....	៥៣
ក្រ---	ត្រីត ប្រួល ក្របី.....	៥៤
<u>ហ- អ-</u>	ហ្មតាក អ្នកាក.....	៥៥
ឃ	ប្រើយ ត្រី ញូក.....	៥៦
ន ឃ	នី បិក នូយ.....	៥៧
ិះ	សិះ បិះ.....	៥៨
៩-រ	លេវីន.....	៥៩
៩	ឱ្យ.....	៥៩
អ-	អូ អារ អូញ្ញ.....	៥១
-ន	ន្ទោត ត្រីត កាត់.....	៥២
ប ធម	បង់ធមុង.....	៥៣
ិ	(បិុះ) បិះ.....	៥៤
-រោ	រោះ.....	៥៥
-វ	សក់សករ.....	៥៥
វ	ឱ្យវ៉ា.....	៥៦
“ក	កាម.....	៥៧

លើវិធី៖ នីវ ចិន ក្នុង ដែ (ស្ថាបានកំភុនកៅ)

លើវិធី៖ យ៉ាត់ ហក់អូបុលុខ វ៉ា ត្រីប្រួល

(តាបុកអាមបិលនិងផ្លូវល្អ)

៥៨

៥៩

តាមង ព្រម្ពន៍: តាមងន៍:

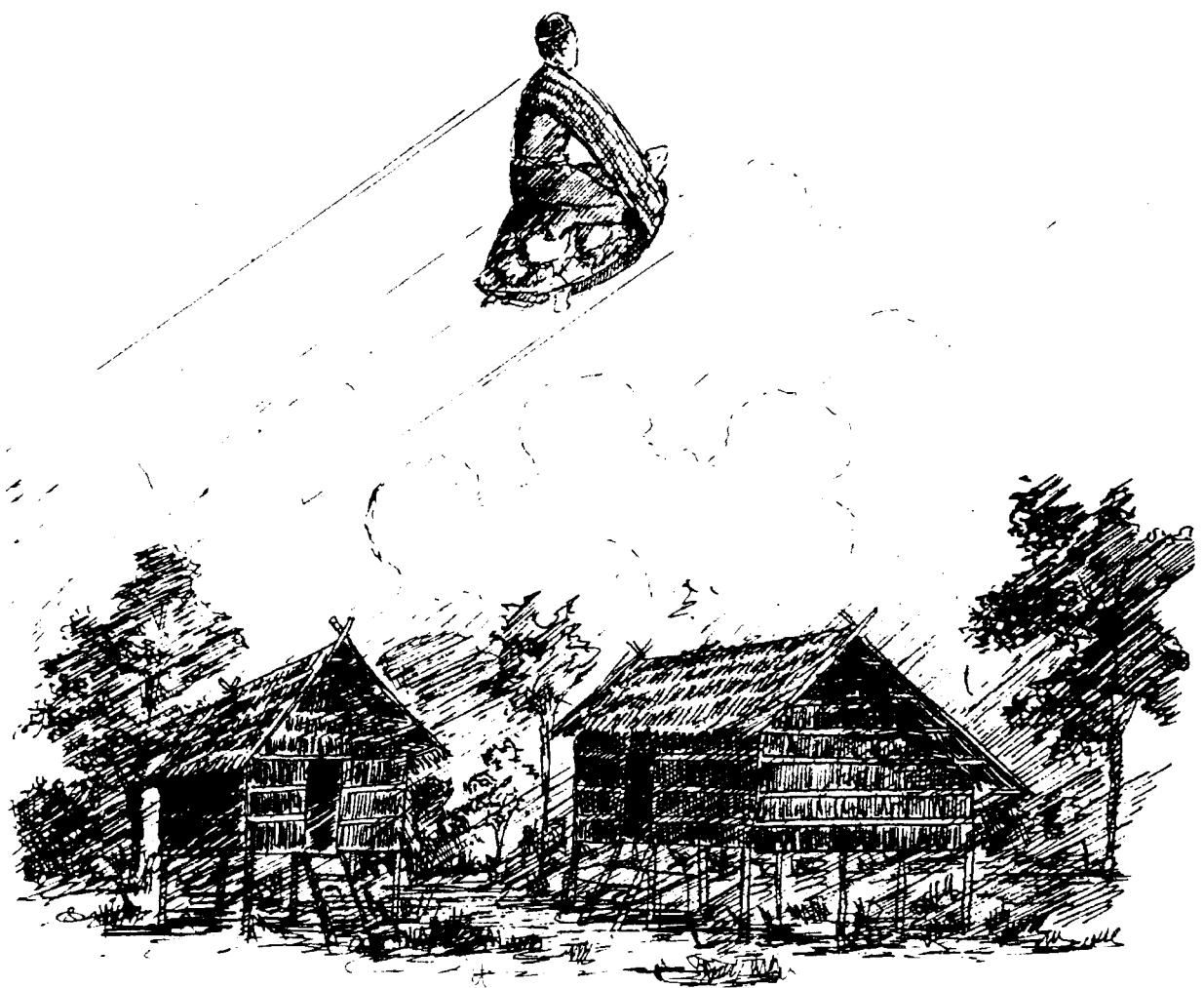
❖ អូតែក ចា ព៉ា បេរុង❖

យោះ-ជាតុ

១៤៩

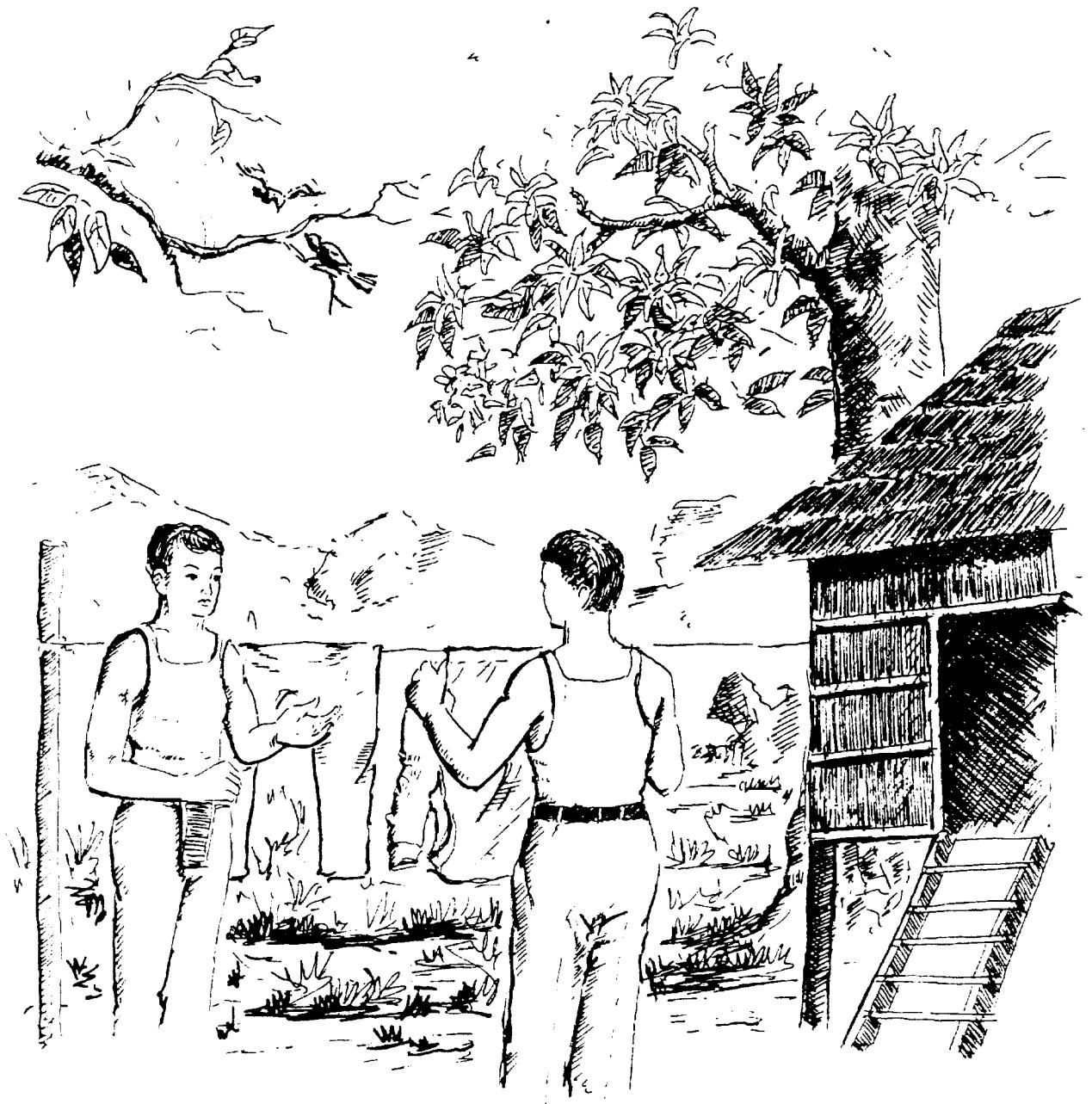
តង់មួយបិច កន្លែមវា បាន អូតែក តែម 'គីត
ក្រៀត' និង 'បីត' ទីនេះ ហេត អូតែក ជាតុ
សៀវភៅ ត្រូវអូបីត ដើម្បីបានវិត វិញ្ញាន អីច ឡើ
បេរុង ។ ហើយ អូតែក ស្រែនេះ «បីត 'បីត' សៀវភៅ
នៅតែម ត្រូវអូបីត ដើម្បី? » «ដើម្បី ចា ព៉ា បេរុង
កន្លែម 'គីត' ។ ដើម្បីកន្លែម 'គីត' ហើយ ស្រែនេះ «តើអី អាម៉ែ
នៅខ្លួន ពីរ យ៉ឺត? »

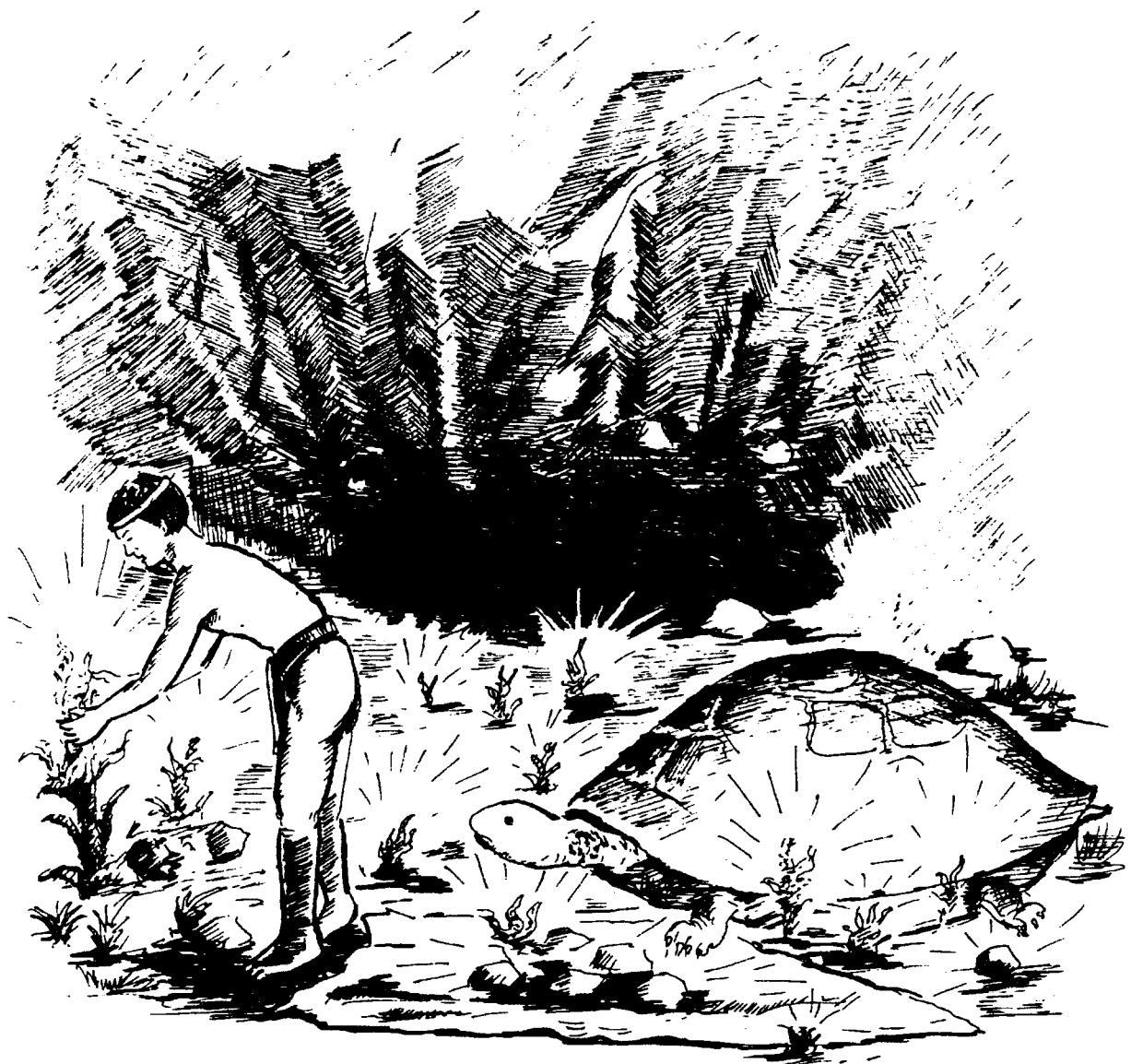
អ្នត់ក អាំ កន់ជាត ហ ឱក ម៉ាត ។
កន់ជាត សបីត ចាក ហ កទិត ពវេម ឌី បណីត ហ
ជារ បុង ។ ទីង ម៉ាង នីង ព័ត បី៖ នីង រដូប ព្រម
តង់ទីត ។

បី៖ នឹង នឹង តប់បី ជីច ឡ្វេ បច្ចេង រដែក៖
ពីរ ហ ដុល ក្រហូម ។ ហ ត្បូ នឹង អ្នត៉ែក តទៅស
ជីប ទិន ពាណិះ នើស ជុំត បច្ចេង ពីង ត្រីក
នើស ជុំត បច្ចេង ពីង ត្រីក ។

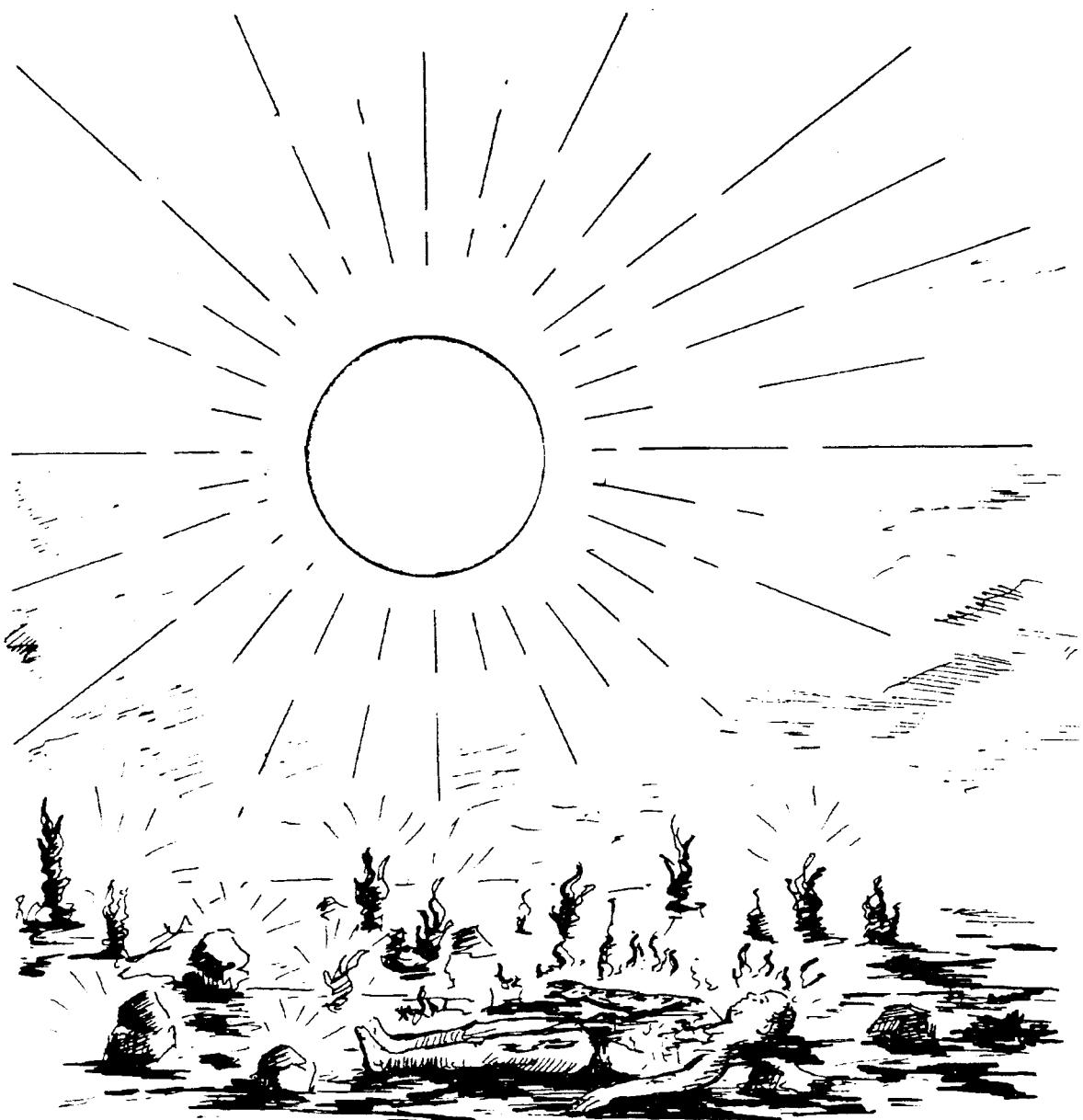
អ្នតែក ចា ជីត ឡើយ ប៉ារ់ ជីត ត្រាច់ ទី វីដ ។
បី៖ ទីត ពាណិះ នៃ ហាន់ ឬ អារ៉ា ប្បុបាន ទីង យុរ ។
នឹង កឡើ ហ តង់ៗ «បុត ចិត សេត វ៉ាស អ្នបាល
នឹង បាល នៃ កឡើ ? » «បីច ចិត អូម កឡើ នៅ
វីត តុត តណែនីវ តីវ ខាន មិត យ៉ាត នៅ ពារីម » ។
ហ តង់ ខ្សោ ឯ ជីល ឌីតណែនីវ ហាយ៖ «អូបី កឡើ
នៅ បាន អ្នតែក នៃ ឡើយ នៅត ហ ប៉ាត
សេរីប ។ គ្រឿ អូបីត វ៉ា នៅត អីច ហ ចេរីង នឹង នៅ
តង់ ហ ហាយ ឌីក ចា ពីរ ចេរីង នឹង នៅ កត
អឌីក តួយ ហ នឹង កឡើ » ។

អេ កឡើ ហ ឆ្លាច ទន្ទ័ ។ អេ ឡើយ បាំត
អូបីត ហ្មវិត មាំត បាំរ ហូង ។ បី៖ នឹង អេ មាំត
ហ ទីស តែម គីត អូតោក អូតោក ហាយ ឌី ហេះ
«ត្រូង ដក ចងាយ អុម យ៉ុទ! » ហ បយ៉ែ ចាំ ដក
ចងាយ តូស ជុត ចច្ចោង អេន ខាក ។ អូតោក
កឡើ ហ ទន្ទ័ ។ ណាត កចាប ។

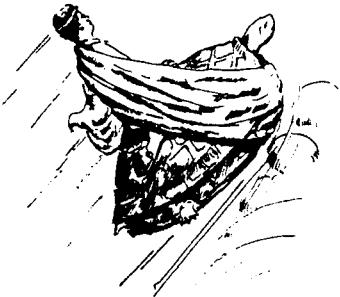

បី៖ មួង អ្នត់ក តិ ជីត ឡើយ ឃង បែន មា
ង្ហាប់ កដែ ឡើយ អ្នត់ក បារ វុង បាត់ តាក់ ។

ម៉ាត់ នៅង ឆ្លាត់ សុំ ដុត នៃ៖ តាក់ បាត់ នៃ៖
ឆ្លង បច្ចុប្បន្ន ហើយ ការពារ ប្រើយ ឱង ទីង ច្បាម ម៉ាត់
នៅង នៅង កញ្ចឹង ឆ្លាត់ ប្រុងប្រាស់ នៅង បាន់
ចង់ប្រើប្រាស់ បន្ទាន់ បច្ចេក នៅង ឆ្លើយ ។

❖❖❖ អណ្តូរ សុជាមាល ❖❖❖

១- ព្រៃមួយមានបុរសម្បាក់ បានចិត្តឱមអណ្តូរតាំងពី គុចរហូតដល់ដែល បុរសទោះបានយើងអណ្តូរភាពរៀបចំបាន ការលើយប់ នៅក្នុងថ្ងៃ យើងអាចម៉ោងសុខ តែមាស ។ ភាពក៏ស្អុរអណ្តូរបាន៖ « ឯងទៅណាបាលីយប់ខ្លឹមអត់យើង ឯង? » « បាន! ខ្ញុំទៅសុជាមាល » ទោះម្នាស់ភាពនិយាយ បាន៖ « អរ្វីង! ខ្ញុំសុំឡើងដែរណា? »

២- អណ្តូរកើត្រមេដាយម្នាស់ភាពឡើងដែន ។ ម្នាស់ភាពចង់វេចខ្លួនឯងនឹងក្នុយ វាបារះបើរ លើភាកាសទៅកណ្តាលអាង្ហាត ទៅដល់ចុងបំណុកនៃដែនដី ដល់ដើងមេយម្នាង ដូនខាងលើនៅល្អាច ព្រះអាណិត្យរៈនោះ ។

៣- ទៅដល់ទីជួនខាងលើនោះ ភ្លើចាំងចែងចាំងចាថ មាន សុខ តែដ្ឋាមាល ។ ភាពអង្គុយលើ អណ្តូរអត់ចុះពីអណ្តូរសោះវិសមាសជាក់ក្នុងឡូវិសមាសជាក់ក្នុងឡូវ ។

៤,៥- អណ្តូរ សុជាមាលដែនបើយក ហិរញ្ញវប់ទៅវិញ ។ ចុះទៅដល់ដែនដី ហើយ ភាពក៏ទិញ ទៅ អារ៉ា ក្រុម ហាលខាងក្រោះ នោះសំឡាល់ភាពសុវត្ថិភាព នៅក្នុងបុរសម្បាក់ នៅក្នុងថ្ងៃ នៅក្នុងមាតិណា? » « ត្រានអីទេ សំឡាល់ ខ្ញុំទៅទារបំណុលដូនភាពខ្ញុំពីដើម » ។ ភាពសុវ ដល់ រហូតដល់សំឡាល់ភាពត្រូវបៀបបាន៖ « បីដីយសំឡាល់ ខ្ញុំបានចិត្តឱមអណ្តូរនោះហើយ ហើយខ្ញុំយើងវាបាត់រាលីយប់ ហើយខ្ញុំយើងអាចម៉ោងសុខ តែមាស នោះខ្ញុំសូរវា វាប្រាប់ឡើង ទៅសុជាមាល ដូច្នេះខ្ញុំក៏ឡើងទៅជាមួយដែរណាសំឡាល់ » ។

៦- នោះសំឡាល់ភាពក៏ឡើងដែរ ។ ពោល ល្អាចកី មកដល់ភាពក៏ឡើងទៅជាមួយ ទៅដល់ក៏ឡើងនោះដែរ ទៅដល់នោះភាពក៏ចុះ អណ្តូរប្រាប់ភាពបាន៖ « កំណោយដោន្ទាយពីទីនោះណា! » ភាពវិនិត្តដោន្ទាយទៅ ។ ភាពវិសទុកមាសយ៉ាងប្រើប្រាស់ អណ្តូរហេរភាពម្បួយលើកពីរលើភាពនៅតែ មិនបានស្ថាប់ ។

៧- ដល់ពោលអណ្តូរឡូវទៅវិញហើយ ត្រូវបានអាណិត្យដឹតរៈហើយ ដូច្នេះអណ្តូរបើរបាត់ទៅ ។

៨- ព្រះអាណិត្យរៈហើយ ភ្លើមិនទៅដែនបីនឹងជាមានដូចជា យើង វិរស់ដៃរៀង ។ ត្រូវកែវឌែល ព្រះអាណិត្យរៈ ដូច្នេះសំឡាល់ភាពដែលឡើងត្រូវយើង ត្រូវប្រៀមស្ថិតស្ថាប់នៅក៏ឡើង មាសនោះទៅ ។

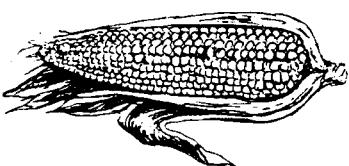
ទំព័រ ៩០ ដល់ទំព័រ ២៧

បង្រៀនតុអក្សរដែលយើងត្រូវ
ស្តាយដែម្បីអានភាសាត្រឹង ។

ប

ប

ភាសាត្រឹងមានលម្អៃង(ប)ពីរយ៉ាង
មួយដែលស្មូប មួយដែលមិនស្មូប ។
លម្អៃង(ប) របៀបត្រឹងជម្លាតា ដែល
មានគ្រឿនជាង មិនស្មូបទេ យើង
សរសរដោយអក្សរ(ប)ទេទេ ។

បក

ប្រចា

តដែម្បួយ **បីច** កញ្ចូមវា
បាន៖ អ្នតិក តៅម៉ឺតិក
កោរ៉ែ ។ នី៖ **បីះ** ទី៖ ។

យើងប្រើអក្សរ(ប) សម្ងាប់សម្ងានេះ
ដែលត្រូវបានដោ (ប) ភាសាអ៊ូរ ។ ភាសាអ៊ូរ
ត្រួចមាន(ប) ធម្ពាតា (ដែលមិនត្រូវបាន
ត្រួច) ហើយមាន(ប) ដែលត្រូវបានយ៉ាង
តិច ។

‘ប’

‘ប’

‘បាហ់’

‘ប៉ែ’

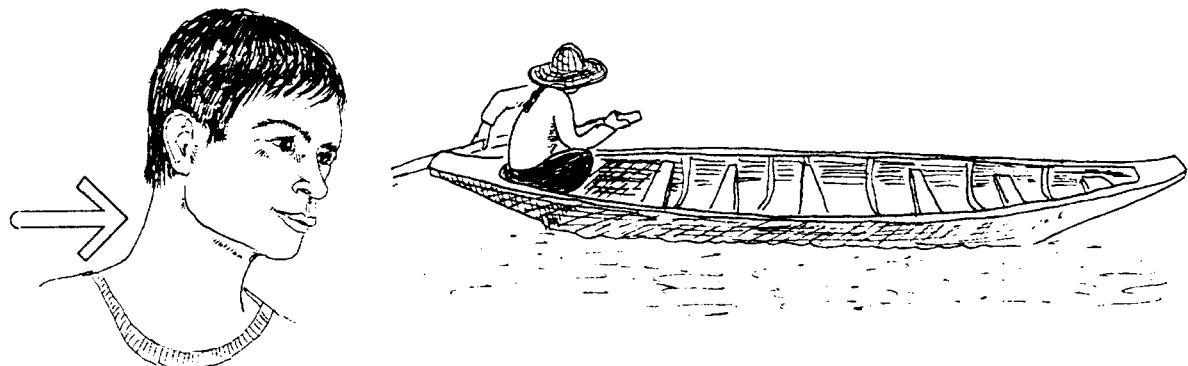

បី៖ មួង អូតិក ត្រូវឯក
ឡើយ ខ្លួន **បែក** ម៉ា ឆ្នាថ់
តង់ឡើយម៉ាក់ តង់ឆ្នាថ់
លី ជុក នៃ៖ តាក់ ប៉ាក់ នៃ៖
ឆ្នង **ប** ត្រូវឯក ម៉ា កាត
ប្រើយ...

ធម្ម

ធម្ម

ការសារត្រីងមានសម្រេច(ជ)(ខ)ពីរយ៉ាង
មួយដែលត្រូវបាន មួយដែលមិនត្រូវបាន។
សម្រេច(ជ)(ខ)របស់បានត្រីងដម្លាតា ដែល
មានត្រឹមដាង មិនត្រូវបាន យើង
សរស់ដោយអក្សរ(ជ)(ខ)ទេ។

ធម្ម

ធម្ម

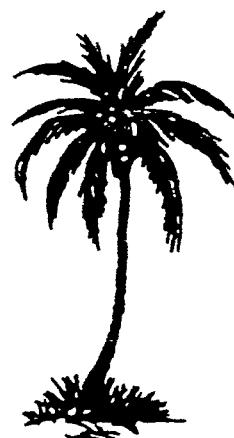
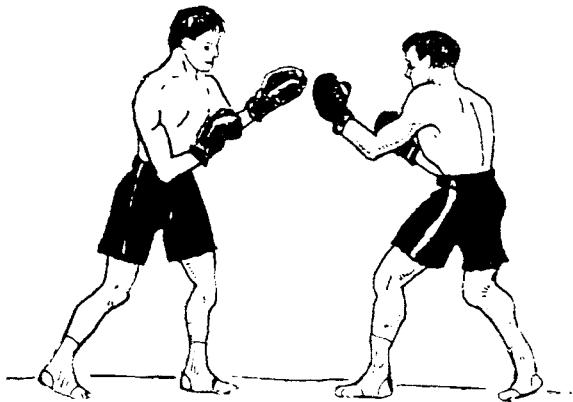
អូតីក អាំ កន់ជាត់ ហ
ទីក ម៉ាត ។ កន់ជាត់
កបីត ចាក់ ហ កឡីត កវិម
ទីបណីត ហ ច៉ារ់ ហូង ។
ឡើង ម៉ាង នឹង ត្រូ

យើងប្រើអក្សរ(ជ) (ខ) សម្រាប់សម្រេចនេះ
ដើម្បីបានដាក់(ជ) (ខ) ភាសាអ៊ខ្មែរ។
ភាសាត្រឹងមាន(ជ) (ខ) ធម្ពាតា(ដើម្បីន
ត្រូវបានប្រើបានដើម្បីន) ហើយមាន(ជ) (ខ) ដើម្បី
ស្វែបយ៉ាងទិញ។

ជ

ខ

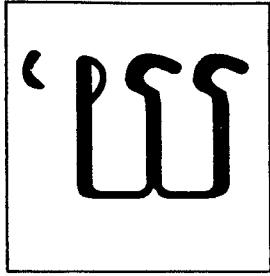
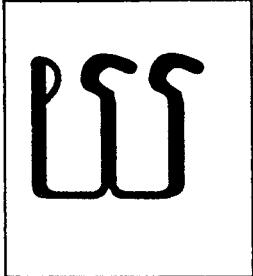

ជាប់

ខ្សែជ

« បីច ចិត អុម កញ្ចី នៅ
វិត តុត តណែន តោន ខាន
មុត យាត នៅ ពាណិម » ។

កាសារត្រីនឹងមានសម្បែង(យ)ពីរយ៉ាង មួយ
ដែលត្រូវបាន មួយដែលមិនត្រូវបាន ។ យ៉ាង
សរស់សម្បែង(យ)ដែលមិនត្រូវបានដោយ
អក្សរ(យ)ទេ ហើយសម្បែងដែលត្រូវបាន
ដោយអក្សរ(យ) ។

ទ្វាងសាយ ចង់ហោរ៉ែង អ្នកតែក តប់ច

បុច ឡើយ ទ្វាងសាយ ឥង់ ទ្វី

មិញ្ញេះ «ទ្វី! បាត់ត់ ចិត ថី ស្រីយ៉ាវ់

ពីង ជាក ឌីក ខ្សោះ? » ទ្វីត្រណែវ

យ្រោនេះ « ម្រីយ៉ាវ់ អ្នបី ខង អូក ដែ

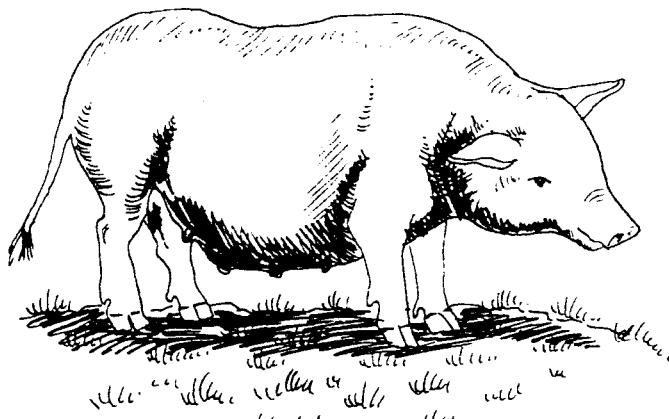
ជាង កាប់ ‘យ៉ា ’ »

(យុរាជ ទំនៃ នៃ មាតិ យ្រើងកុង នៃ ទំនៃ ៥១ ។)

អក្សរ (៤) នៅខាងក្រោមបញ្ជាលូសុរសម្រេងជានិច្ច
មិនដែលសរស់ (៥) ដែលត្រានសម្រេងនៅខាងចុងពាក្យ ។
(ត្រីងត្រានអក្សរដែលត្រានសម្រេង លើកលើងទៅ (៦) នេះ
ដែលអភ័មានសម្រេង ។ សូមអានម៉ឺននៅទំព័រ ៤៦ ។)

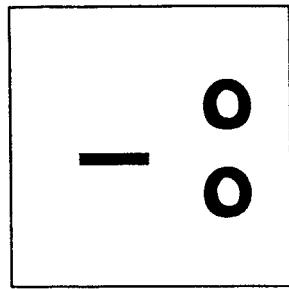
- រ

ធុំ

ហ ប៉ាវ និង ២ និង
ម៉ាង និង ត្រូ បី៖ និង
រអូប ត្រូម តង់ ទិន ។
បី៖ និង នឹង តង់ ជីច
ឆ្បែរ ចចៀង រដៃគុះ: ព៉ែរ
ហ ធុល ក្របុម ។

សម្បែង(ហ) នៅខាងចុង យើងប្រើ (៖)
ជានិត្រ មីនប្រើ (ស) ទេ ។

កែំ

បូំ

បូំ នឹង អើ តប់ ដី
ឡូវ ចេរ៉ុង **រដៃតុំ**
ពារ ហ ដុល ក្រហូម ។

«បាត់ ថិន ឌី យ៉ាត់ សែ ត្រ ពាយំ

ឡូល ឡ្ងាច់ ជាម នៅន បាល នៅ »

«អើ យ៉ាត់ អើ វុត កោះ ប អ

មា យីត បីម ខំ ជាក ឌី បាត់

ពនិអ នៅ **បូំ** អើ ឡ្ង កោះ បែ

ប្រុរ តួយ ពីង ហ **តុំ** ត្រ **បុំ** ឡូល

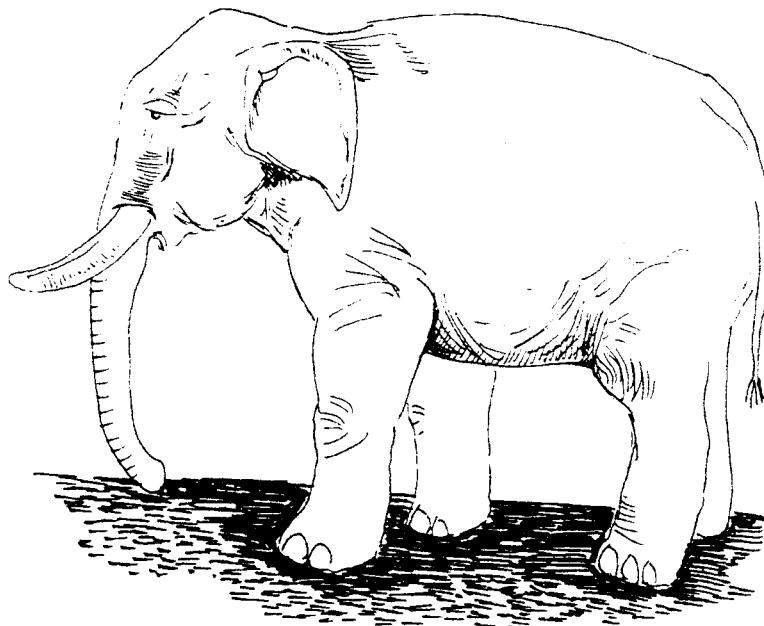
បូំ ឡ្ងាច់ ជាម ។

(យោ ទាំង នេះ មាតិ ត្រូវ នា បុរាណបូល នឹង ផ្សោ ល្អ នៅ ទំព័រ ៥២ ។)

សម្រេច (ស) នៅខាងចុង (ដែលសម្រេច
ខ្លួនមិនមាន) យើងប្រើ (ស) ។

- ស្តី

ស្តី

ហ តុ ពី ង អ្ន តី ក តិ ស
ដ ី ប ទិ ក ព ន ិ ៖ វ ិ ស
ជ ុ ត ប ច ំ ង ព ី ង ត ិ ក
វ ិ ស ជ ុ ត ប ច ំ ង ព ី ង
ត ិ ក ។

ស្រី-

ត្រីងមានពាក្យជាប្រើប្រាស់ដែលមានសម្រេច
ដែលអាចនិយាយដូច(ស)ប្លុ(ន) ។ យើង
សរសើរ(ស)ជានិច្ឆ ។ មិនដែលប្រើ(ន)
ប្លុ(ន)យើ ទេ ។

ស្រី

ស្រី

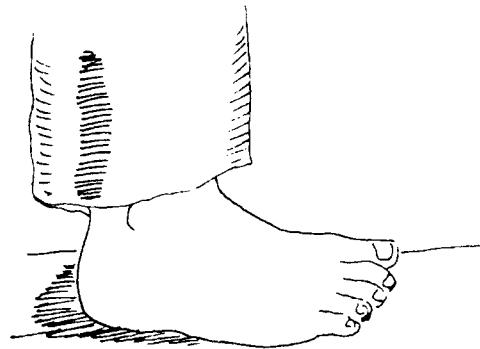
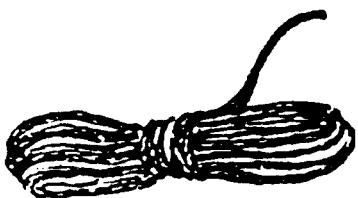
កញ្ច នៅ ហ ត់ អ្នត់ក ប៉ាត់
សេរីប ២ ត្រី អ្នបីត នៅ ហ
វិត វ ត្រី ត់ អីច ញ្ច រ
ចចំង ២ ។ ហ ត់ដោ អ្នត់ក
យ្យែន៖ «បីត ចិត សេ វិត
នៅ ត់ត សេ ត្រី អ្នបីត នៅ ? »

កាសាថ្វីដមានសម្រេចខ្លះទៅកែល
ខ្លួនអត់មាន ។ សំគាល់សញ្ញាអកំណ្ឌា
(១) នៅខាងឆ្វេងលើអក្សរ(ច) និង
អក្សរ(ជ) ដើម្បីសម្រេចអក្សរ(ច) ទៅ
ជាសម្រេច(ប្ល) ។

‘ប’

‘ផ’

‘ចម៉ែ’

‘ជង’

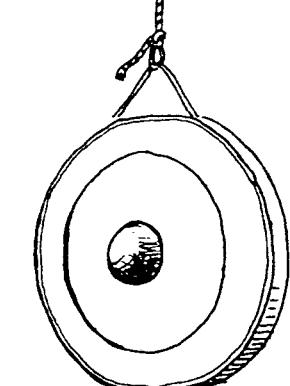
នៅឯណូវិត វ៉ាត្រូវិត
អីច ឡើ ចប់ដុំ ។
ហ តង់ អូតេក
យេវេះ «ហុត ចិត
ស៊ស វិត នៅ តេត ស៊ស
តិំ អូបិត នៅ? »

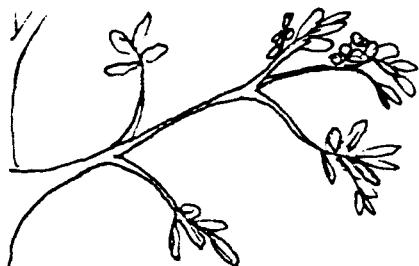
៩

៩

នេះជីជាមល្វែងដោយទៅក្នុងបីខ្លួន
មាន ៤ សំគាល់សញ្ញាអកំពើរាទ់ នៅខាង
ឆ្លៃងលើអក្សរ(ក) និងអក្សរ(ត) ធ្វើឡើ
សម្រេចអក្សរ(ក) ទៅជាមល្វែង(លូ) ។

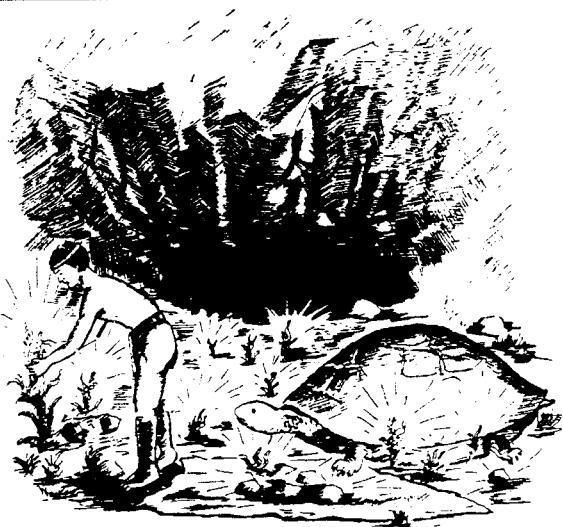

ព័ង

តុង ប្រុង

បី៖ នឹង នើង ម៉ោត ហ
តីស តេម តុង អតេក
អតេក ហាយ ឌី ហ៊ែ
«ព័ង ធរ់ ចងាយ អុំ
បៀរក! »

នីវ នើង ប៉ែង តុង តុង
ឆ្លង ិក ឆ្លង ហ តាំការ់
ខែ៖ កទៅត ក្នុង ដែ តេត លេក

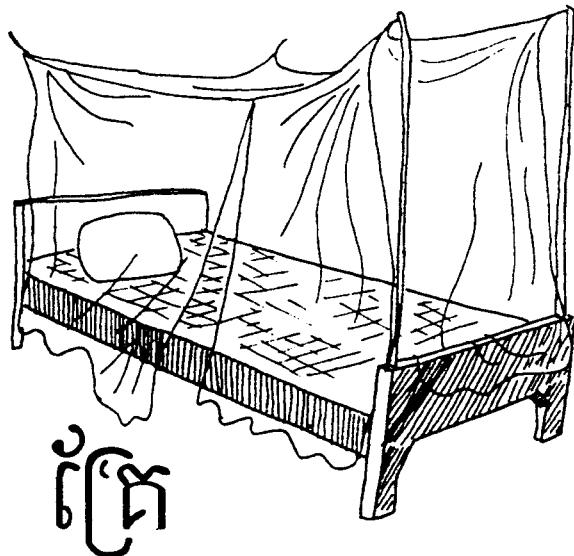
អក្សរ(ក) និង អក្សរ(ខ) អាចប្រើ
បានទាំងពីរជាមយដ្ឋាន (គ) និង
ដីផ្លូវ (ឃ) ។ មីនបាប់ពី (ហុ) ឬ
(ហូ) សំរាប់សម្រេច (ហុ) នេះទេនៅ:
នឹងមានការប្រើបាគសរស់រាយ
ដូចជាពាក្យ ត្តិម ហើយអាចនិង
ប្រឡាគជាមួយសម្រេចផ្សេង ៗ ដែល
បាប់ធ្វើមជាយអក្សរ(ហ) ។
(មើលនៅទី៩ព័ត៌មាន-២៣)

ក្រ

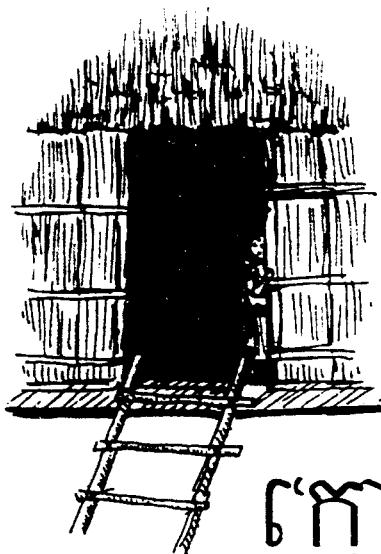
ក្រ

ក្រ

ក្រ

ក្រ

ក្រោះ

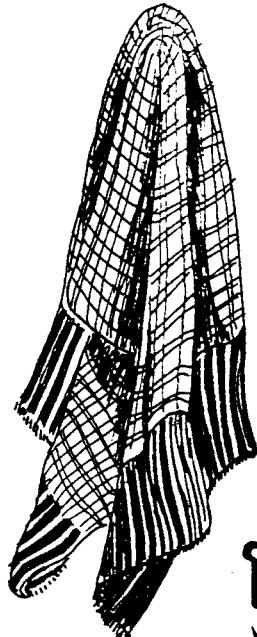

បី៖ និង និង តប់បែ
ជីច ឡូវ ចចេង
ដីត្បូ៖ ពីរ ហ ធម៌
ក្រហុម ។

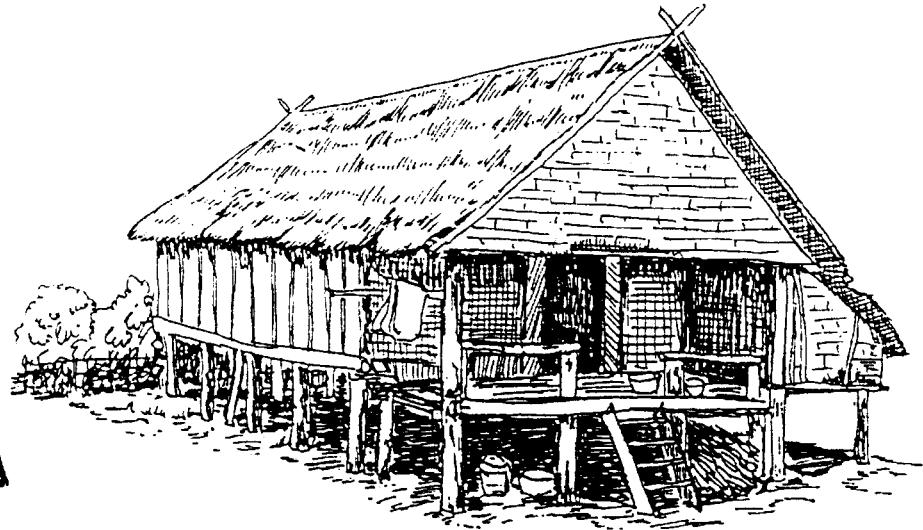
បុ

បុ

អក្សរ(ហ) អាជព្រ៾បានជាមួយដើងទាំង
ប្លននេះ ដើម្បី សរស់សម្រោះនៅខាងដើម
តាក្យទាំងនេះ ។ (អាជមានតែដើងប្លន
នេះទេ ។) សម្រោះរម្យប្លាប្លននេះ ដើល
ភាសាដូរអត់មានទេ ។

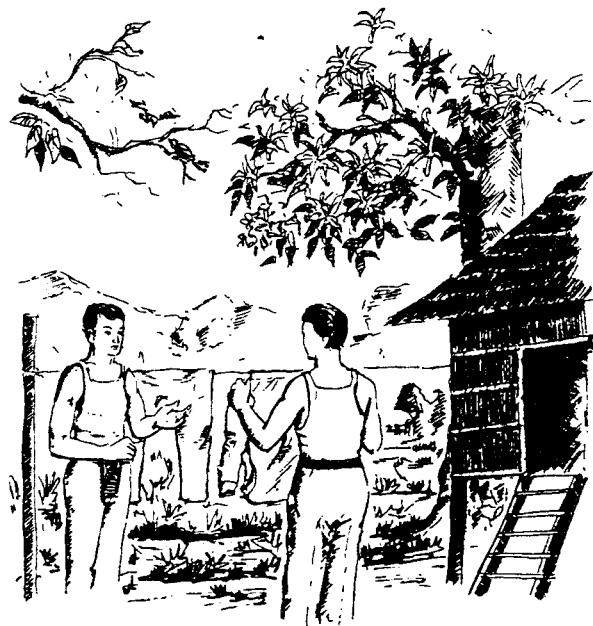

បុបាន

បុម

បី៖ ទៀត ពាន់ នៃ ហ
វត ឬ អារ៉ា បុបាន
ទៅ យុរៈ

បុ

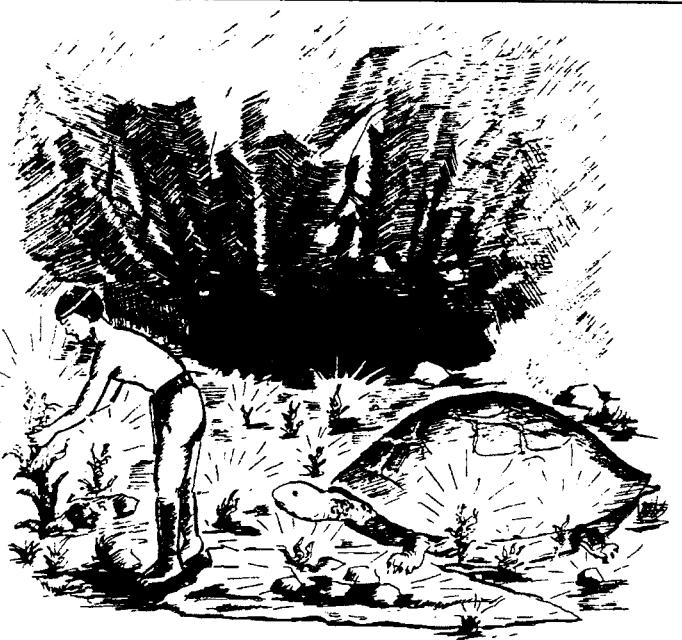
ហុ

បុត្រឃ

ហុន់

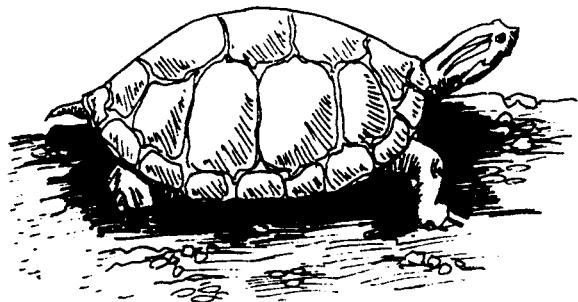
អើកទ្វីហង្គ ឱក
ពទ័រ អើកទ្វីយ
បាត់អូបីត ហុវិត
ម៉ាត បាន បុង ឬ
បី៖ និង អើកម៉ាត ហ
ចំស តេម ត៊ត អូតេក

អូ

អូ

អក្សរ (អ) អាជមានដែងបុន្មុស ឬ ត្បាង
ដើម្បីសរសេរសម្រេចពិសេសខ្លះទៀត
ដែលខ្លួនអភិមាន ។

អូបីជ

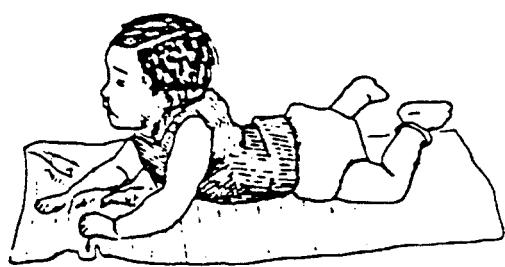
អូតៅក

«បីត ‘ចិត សែ តែ វាស
អូបីស ស៊ីន បាល់ នៅ
កទ្វេ? » ... «អូបីកទ្វេ
នៅ បាន់ អូតៅក នៅ ទីនេះ
នៅ តែ ហើយ បាន់ សៀវភៅ ឬ
ឡើង អូបីបី ... »

អ្ន

ឃ្ល

អ្នយ៉ាវ

អ្នអាង

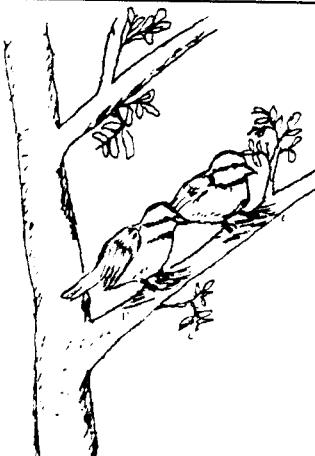
ទ្វាងសាយ ចង់ហេរ៉ុង អ្នតែក តប់ប
បុច ឡើយ ទ្វាងសាយ នងា ត្រី
មិញ្ញាំ «ត្រី! បាត់ ចិត ថីសែ
អ្នយ៉ាវ ពីង ជាក ធ្លីក នៅ? »
ត្រីត្រូណីវ ស្រួល ៖ «អ្នយ៉ាវ
អូបី ឃង អូត ដែ ជាង កាប់ យ៉ា »

ព្រៃងព្រោងនាយបីក្តុងសេវរក្ស់នេះ មិនមានខ្លាបារណា សំរាប់ទំនើសនេះទេ ។

ឃុំ

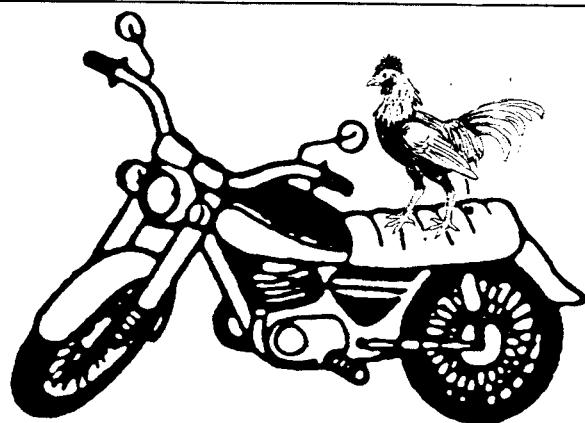
មានតាក្រឡុះដែលមាន (យ្យ) នៅចុង
តាក្រ អោយអូរអានចេះអានសម្រេច
បិទក ។

ជយ

ដែមបារនៅហើយ **ច្បាយ** ។

ឈរនៅហើយ **កកយ្យ**
គិងមួញតុងនៅ ។

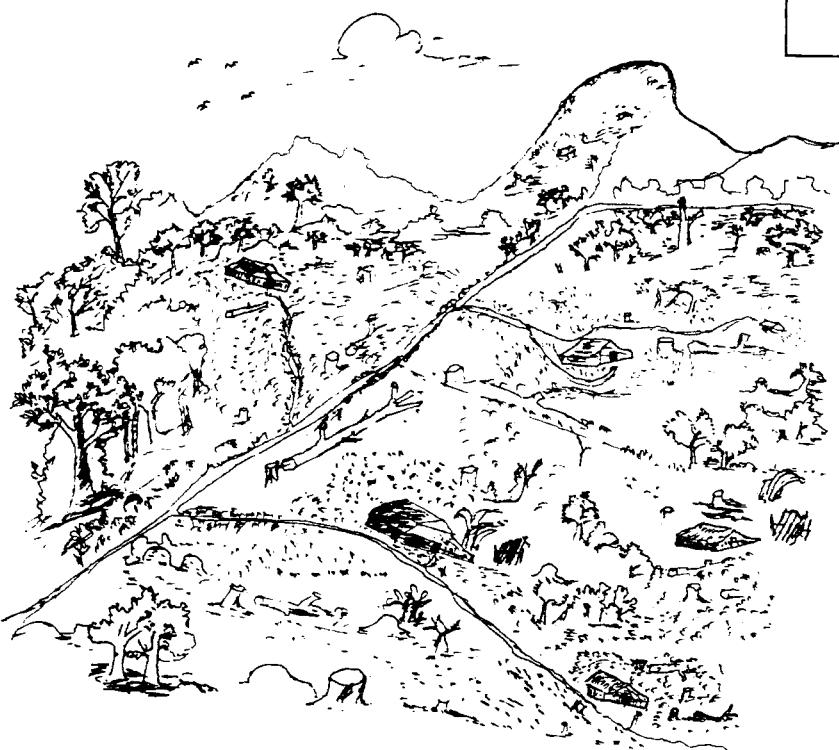

កកយ្យ សយ្យ ប្រឹយ្យ តុំយ្យ ត្រូយ្យ

ស្រីដែងនាយបិត្តុងសេរវេកោទេះ មិនមានខាងហរណ៍ សំភប់ទំព័រនេះទេ។

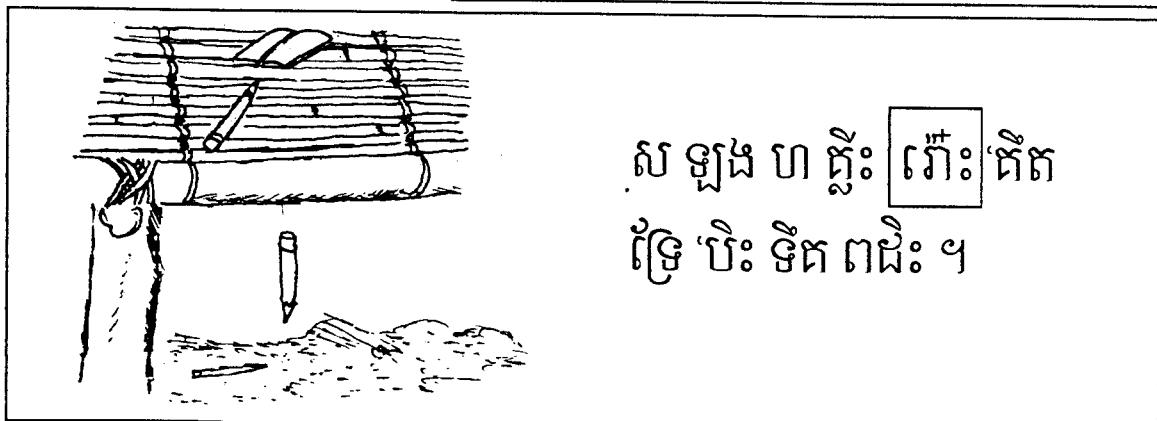
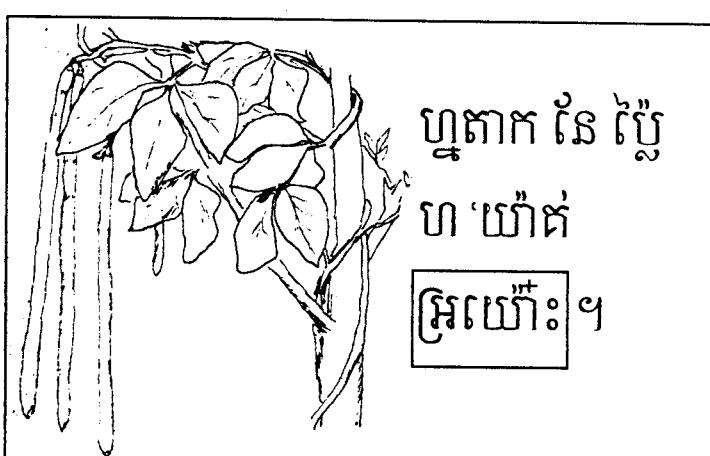
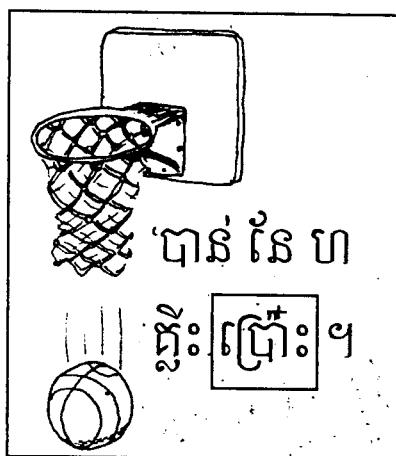
- (-វេះ) ជាសម្បូងដែង ជួច
(-វេះ) ជាសម្បូងខ្លួន។

+
៦ - ៧ ០
០

អ្នធោ៖⁺

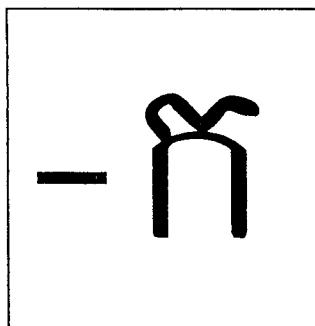
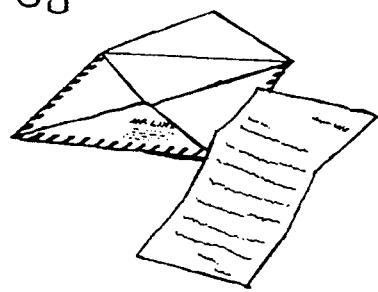
ឡើង ម៉ែ ម៉ែ នៅ
យ៉ាង អ្នធោ៖
ម៉ែ វិត បុត ម៉ែ ។

អ្ន ឡើង ហាន្តី៖ ក្រោ៖ តិតិ
ឡើង បី៖ ទិត ពាន់ ។

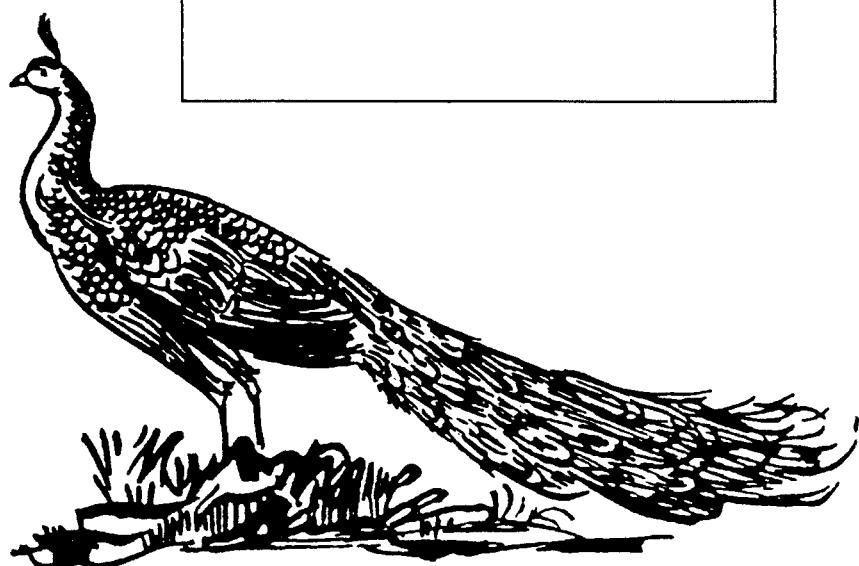

ទំព័រ ២៨-២៩ មានការបង្រៀន
ដែលចូលរួមប៉ុណ្ណោះ
សន្យាស៊ុំ ។

សម្រេច (ក) ខាងចុង យើងប្រើ (ក)
ជាតិច្បាប់ មិនប្រើ ២ ក ឬ ទេ ។

ប្រក

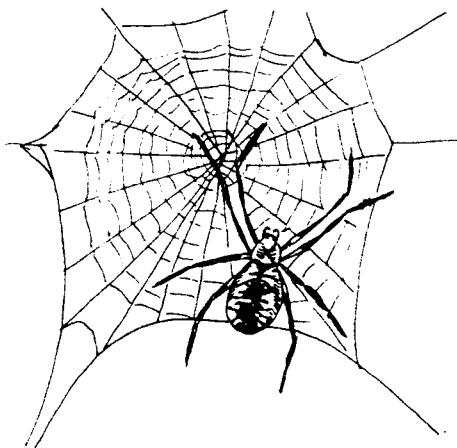

នឹង កញ្ចី ហ ន្ទា ឌីក ពន្លឹះ ។
.... អត់ក ហាយ ឌី ហេះ «ព្រៃង
ដក ចង់យ អុម យ៉ុទ! » ហ
បយ៉ែ: ចាំ ដក ចង់យ ត្រូវ
ដុទ ចែង នៅ ទាក់ ៧

សម្រេចចុងសំរប់ពាណីណាដើលដូចពាណីទាំងនេះ
យើងប្រើ (ត)ជានិច្ច មិនប្រើ ក, ខ, យ ទេ។
ទោះបែន្ទី: នោះនៅសម្រេចដើល យើងនៅតែ
ប្រើ (ត) នៅខាងចុង ដូចជានូវ: ៩ ៨ ៧ ៦ ៥

- ត

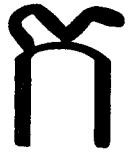

កុត កាត់

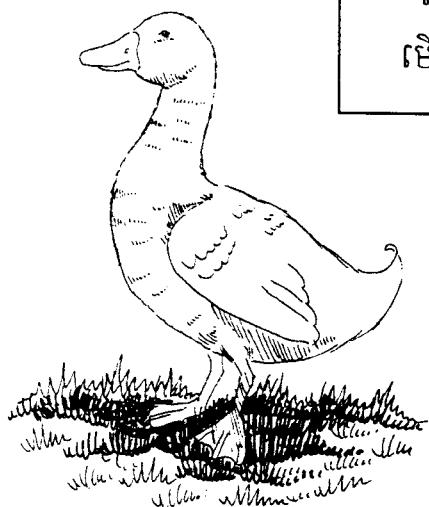
យ៉ាត់

នៅ ឡើយ បីត់ អូបីត់ ហូវ វីត់
ម៉ាត់ បីរ៉ា ហូង ៧អ្នតែក ហាយ
នឹង ហេ: « ព្រៃង ធម៌ ចោះយ៉ាយ អុម
យ៉ាត់! » ហ ... នូស ជុត់ ប្រៃង
នៅន ខាក់ ៧ អ្នតែក កញ្ញរ៉ែ ហ
នឹង ៧ ណាត់ តចាប់ ៤

-

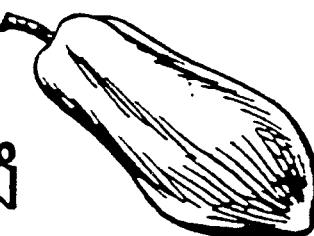

អាហ

កំនើ

លបុង

កន្លែងតែតបីតចាក

ហាកន្លែងតរ៉ម

បណ្ឌិតហាបីរ

បុងឱងទិន្នន័យនឹង

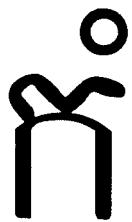
ត្រូវបីនិងនឹងរអូប

ត្រមតងទិន្នន័យ

ពាក្យតិ៍ង និងពាក្យខ្លួន ដាងត្រឹះ មានពីរព្យាយុទ្ធតែ តាម ធម្មតាប្រាស់ទី ១ គ្នានការសង្គត់សម្រេច ហើយសរស់រោគ ដោយអត់មានល្អេ: ៤ យើងអាចហេះ «ព្យាយុទ្ធទាង ដីម» ៤ ពេលយើងសរស់រព្យាយុទ្ធទាងដីម យើងប្រើ អក្សរអយោស់ (បើសិនជាមានអក្សរអយោស់ លើកនៃដី ឬ ដែលប្រើនៅព្យាយុទ្ធទាងដីម ឧទាហរណ៍ «លបុង» ៤) ត្រឹះមាន«ព្យាយុទ្ធទាងដីម» ៦ យ៉ាង (សូម ដើមឈឺទំនើំ ៣០-៣៥)

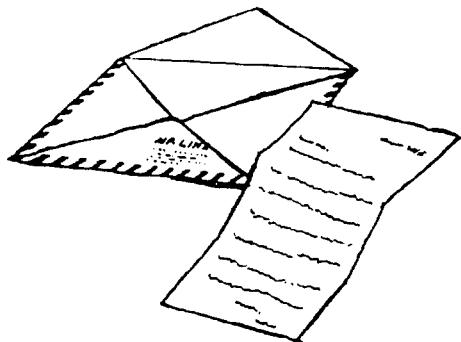
មានព្យាយោងដើម្បីប្រកបលម្អៃង(ម) នៅ
ខាងចុង។ ត្រូវសរសេរវាជុចទេស់ (លើកលើង
ថែសម្រៃង ទិន្នន័យ ជាបាប្បួនអាម) ។

-

សំបត់

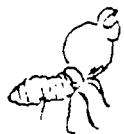
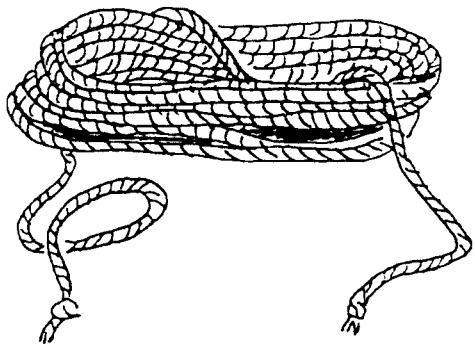
ចំបយ

នោះ ហ ឥង់ ប៉ែ ប្របុរៈ
«ប្របុរៈ បើត់ ចិត ឌី ត្រ ស់ ត្រៃះ
ត្រ បុះ ទូល អូគ នៅ ? » «អូគ
ហ ឥត្រ នៅ ត្រៃះ នៅ កញ្ចឹត អូម
នៅ កនៅ នោ ធនា ឬក កេរុន
ចំបយ នៅ នៅ ឌី ធន នៅ ត្រៃះ
ត្រ បុះ ហ បើត់ នៅ » ។

កន្លែង -

មានព្យាយោងខាងដើមខ្លះ ប្រអបសម្បោង(ន)នៅ
ខាងចុង ។ ត្រូវសរស់រាជីចនេះ (លើក
លំនងផែសម្បោងទិន្នន័យ ១ ជាបញ្ហា ឬ ប្រឈម ឬ ។)
(ត្រឹងអត់មានអក្សរដៃរត ។)

សន្តែន

កន្លែងត្រូវ

អ្នត់ក អាំ **កន្លែងធ្វាត់** ហ

ឌីក ម៉ាន ។ **កន្លែងធ្វាត់**

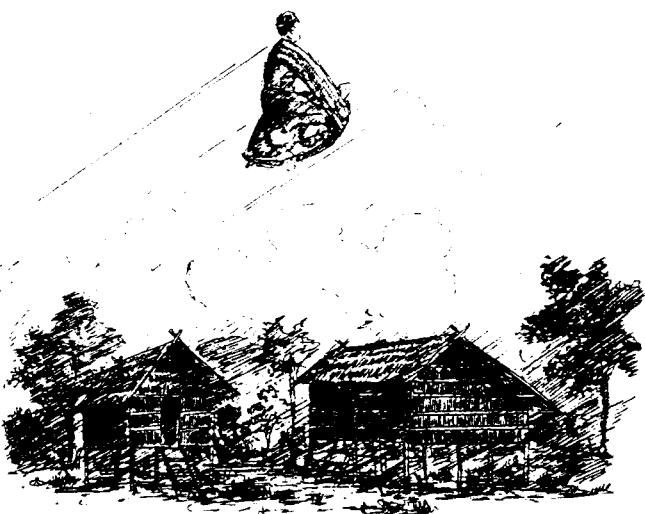
តបីត ចាក ហ កឡើត

តរំម ឌី បណីត ហ ប៉ារ

ហូង ២ ឌីង ម៉ាង នីង

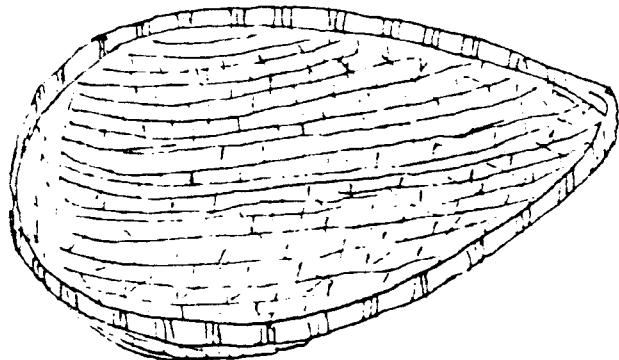
គ្រួច បី៖ នីង រអុប ត្រូម

តង់ទិត ។

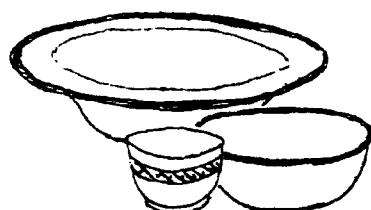

មានព្យាយោងដើមខ្លះប្រាបសម្រេច (៤) នៅ
ខាងចុង ។ ត្រូវសរស់រវាងឯចនេះ (លើក
លំបាត់សម្រេចទី១ ជា (ហ) ឬ (អ) ។)

ក ង -

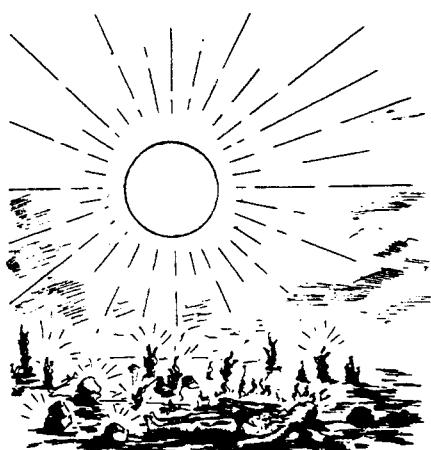
បង់ក្រុង

តង់កាន

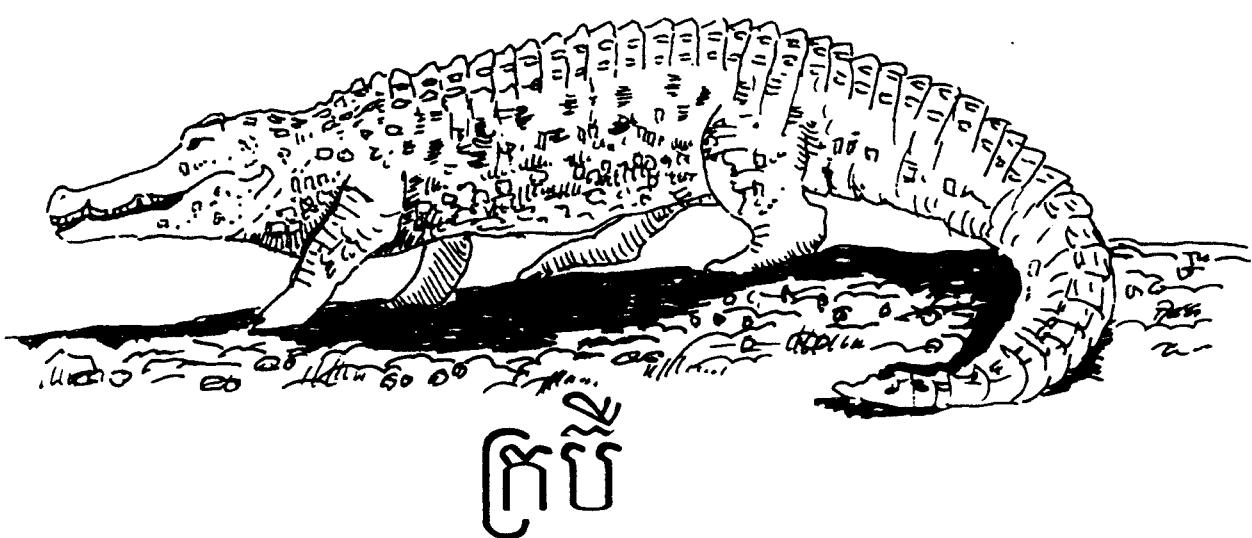
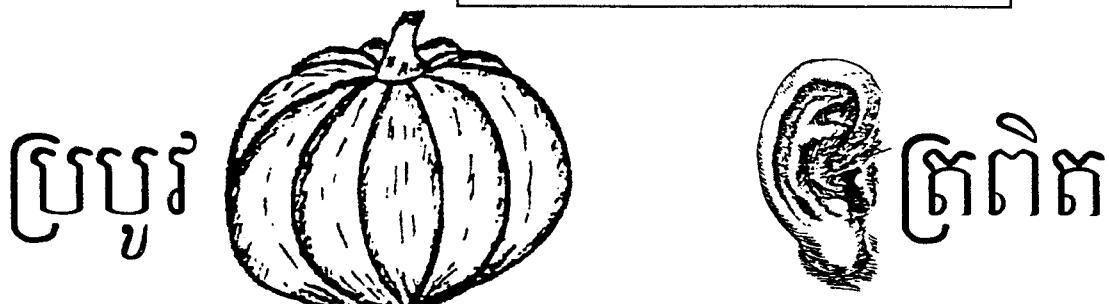
តង់ប្រមុន

នឹងការិយ៍ ឆ្នាំ ថ្ងៃ ច្បាស់ ច្បាស់
ហ ក្រោះ: **បង់ក្រុង** នឹង បន
ចែក នឹង ឆ្វៀយ ។

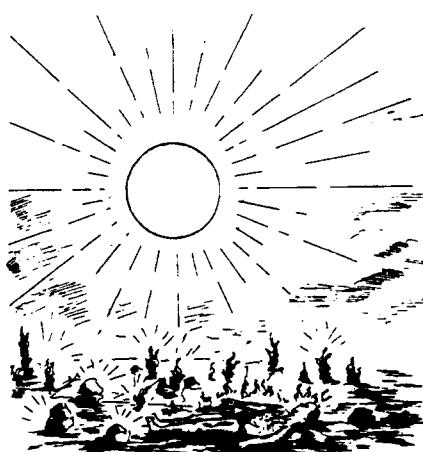
ក្រ -

ព្យាន់ខាងដើមជាប្រើប្រាស់ដែលបញ្ចប់
ជាយសម្រេច (ន) ត្រូវសរស់
វាជុំជាយដើរ (គ) ។

ក្រប៊ែ

នៅ កន្លែង ឆ្នាំ ៥ ក្រប៊ែ
នៅ ហ ក្រោះ ចងក្រត នឹង
បន បេរីន នៅ ឡើយ ។

ព្យាយកទាងដើមមានខ្លះ

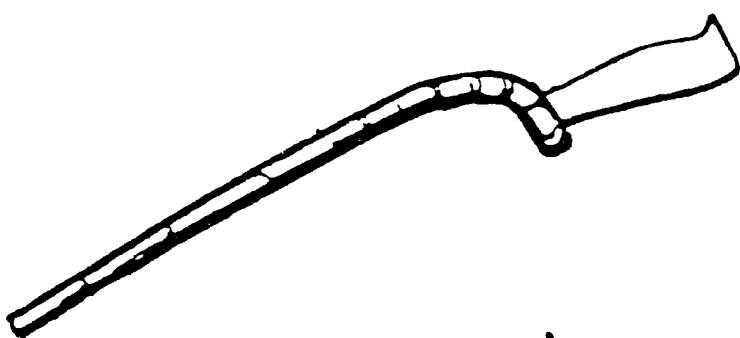
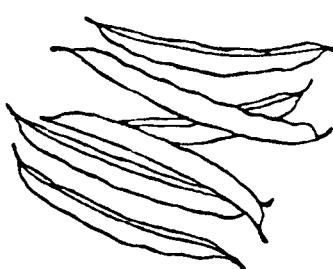
ដែលមាន (ហ) ជា

ម្បយដោងនឹង (អ) ជា

ម្បយដោង ។

ប -

អ -

បុត្រាក

អូកាក់

ហិរញ្ញវិមារ ហុបាន ទីផ្សេង

យុរ ។ នៅក្នុង ហ នៅ៖

«ហិរញ្ញ ចិត សែ តែ វាស អុបាល

អើន បាល នៃ ក្នុង ? »ហ

នៅ ទី ១ ដីល ឌី ត្រូណីរ

ហាយ៖ «អូបី ក្នុង នៅ បាន

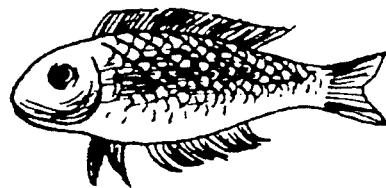
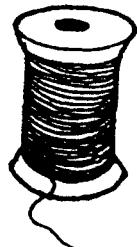
អុតិក នៃ ឡើយ នៅ តែ ហ

បាត សេរីប ១ ទី អូបីត

ច

ដែង (၂) អាចប្រើបានជាមួយអក្សរជាង៉ីន ដូច
មានអំពុំក្នុងនេះត្រូវបារិត ។ (សំភាល់ថាអក្សរបញ្ជាញ
ខ្សែ ដូចជា (ខ)(យ)(ច)(ធ)(ដ)(ក) មិន
ចាំបាច់ប្រើដែងទេ ។)

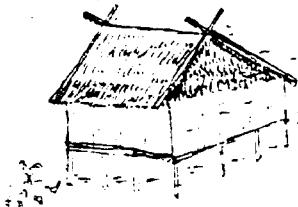
ប្រាយ

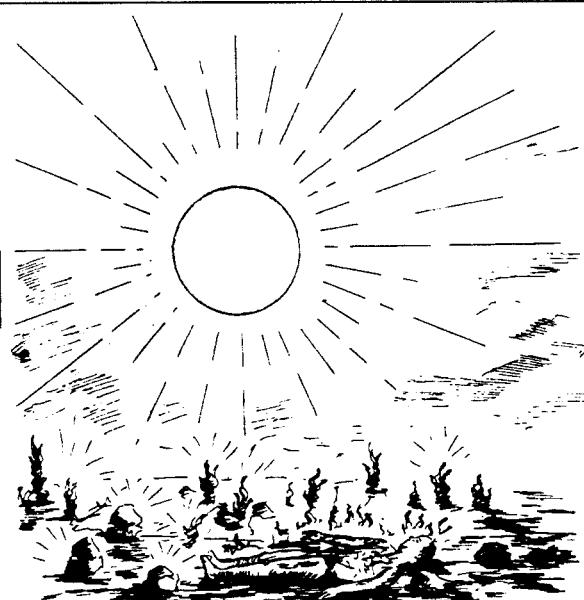
តីឡា

ត្រូវ

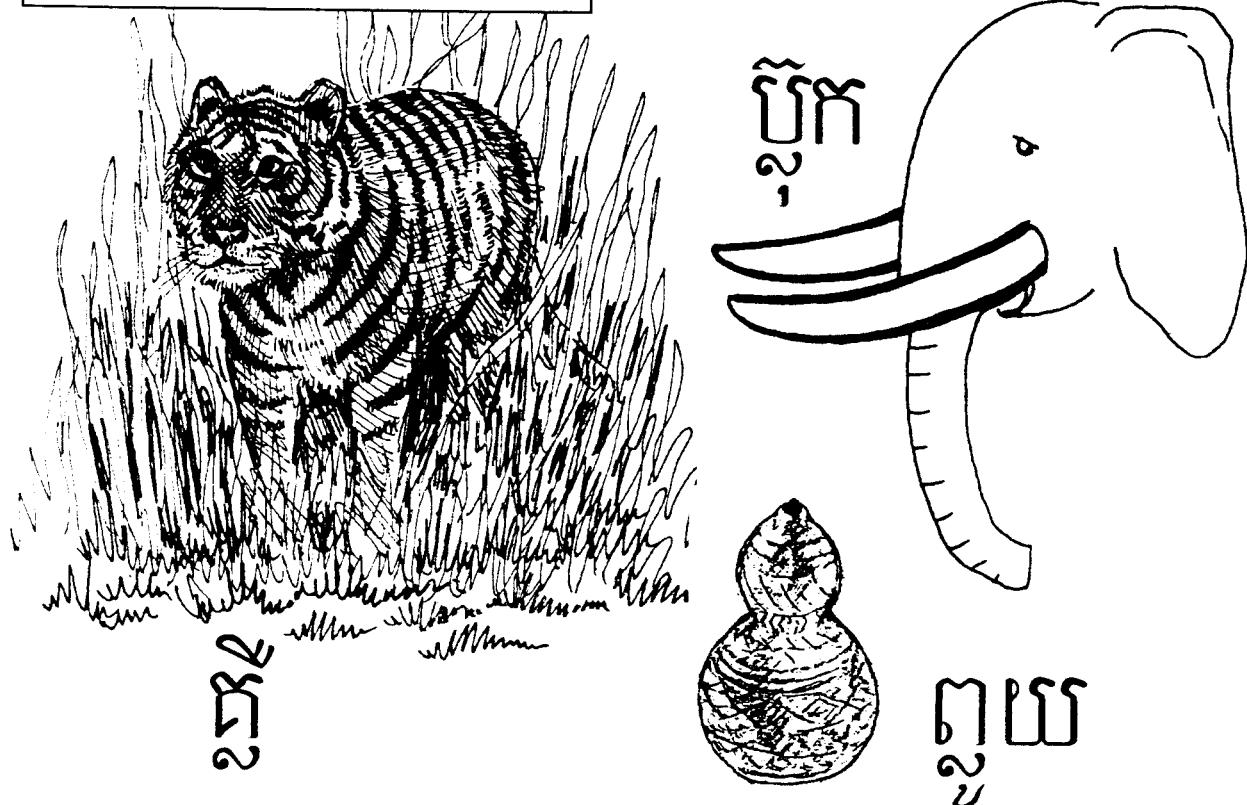
ម៉ាត់ តង់ ឆ្លាត់ សី ជុំ នៃ៖
តាក់ បីត់ នៃ៖ ឆ្លង ប [ត្រូវ] ហ
ម៉ា កាត [ប្រើយ] ធម៌ ទីង [ត្រូម]
ម៉ាត់ តង់ នៅ កន្លែ ឆ្លាត់ ឆ្នីក
[ត្រូវប្រ] នៅ ហ [ត្រូវ]: ចង់ [ត្រូត]
នឹង បន ប្រុង នៅ ឆ្នីយ ។

ក្នុងការសរស់តិច ក្នុមក្ស្រដែលប្រើ
ដៅដៃ (២) គីឡូ កាហុប ប៉ែន ។
ក្នុងការសរស់តិច ក្នុមក្ស្រអក់សូវ
មានដៅដៃត្រឹនទេ មានអក្ស្រខ្លះដែល
មានដៅដៃគីឡូ កាហុប ប៉ែន ។

ក្ស្រ

ប៉ែន

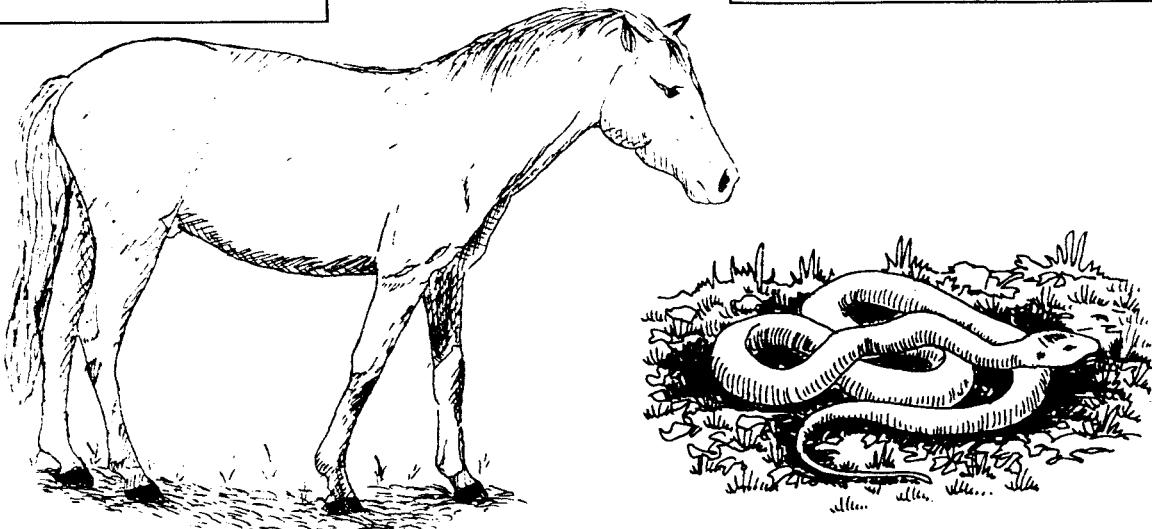

ដៅយ ដ្ឋោ ខែ បីច នីវ ប៉ែង
ខែស ឌីត ន្ទោ ខែ បីច ប៉ែង
ប៉ែង ខ្យែង បុក ខ្យែង បា
តាការ ក្នែង កទិន ក្នុន ដៅ
ម៉ែន លេក នីវ ហ ខ្យែង
ខ្យែង ហ ប៊ិម តែន ក្នុន ដៅ ។

—
—
—

សរស់ត្រីងមានស្លែ: មួយយ៉ាង
ជុចជា (—) មិនប្រើប្រាស់ (—)
នេះទេ ។

លី៖

បី៖

ហ ត្បូនីង អ្នតេក ឥឡីស
ដីប ទីក ពី៖ ត្រីស ជុក
ចច្ចៃង ពី៖ ឥតីក ត្រីស ជុក
ចច្ចៃង ពី៖ ឥតីក ។

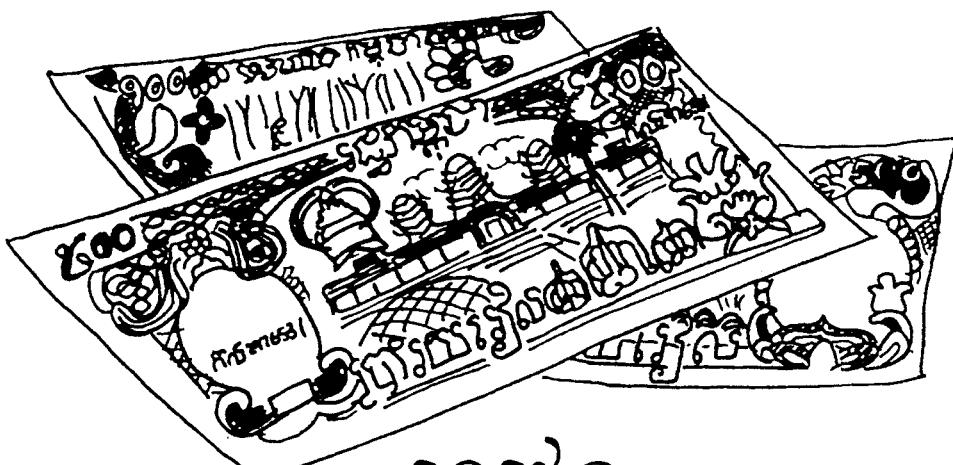

កនៅ ត្រូណីវ៉ែ ៖ «អីត តា
ហត្ថ តេម តីត នៅ អីម
យី តេម តីត អូត ប្រច ហ
កាប នៅ វា ក្ន នៅ នី៖
ហ តេត លេក តាក ។

យើងប្រើបាន: (១) ជានិច្ចសំរាប់
សម្បែង (២) នូវការដែលប្រើ
ប្រាន់ (៣) ដែនសសម្បែង (៤) បាន
ទេ។

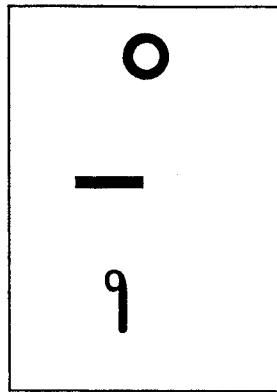
៩ - ៩

លេប្បញ្ញត្រ

តាត់ដោះ មួយ បីច កញ្ច មវា បាន
អ្នត់ក តែម តីត ក្រោច ១ និះ បី៖
និះ ៤ កញ្ច នឹង ហ ត់ អ្នត់ក
បាត់ សៀវភ ១ តិំ អូបីត នឹង ហ
វុត វ ត្រូវ ត់ អីច ឡូវ
បច្ច ១ ៤ ហ តាត់ អ្នត់ក
ក្រោច និះ «បុត ចិត សែ វុត នឹង
ត់ ត់ សែ តិំ អូបីត នឹង? »

សរស់សម្រោះ (°) ដោយ (°)
មិនត្រូវសរស់ (°) ដែនសម្រោះ
នូវ (°) បានទេ ។

៩°

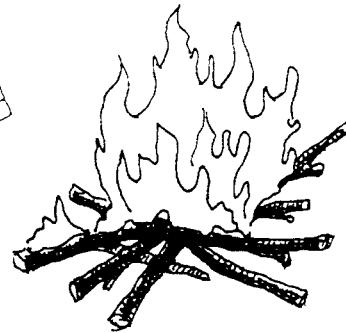
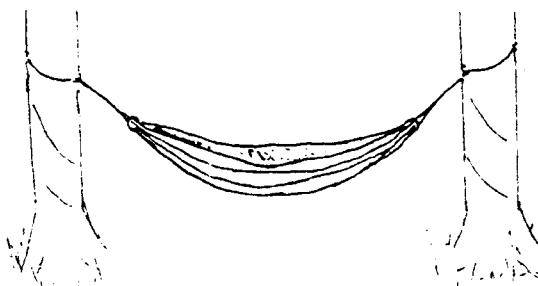
ខែបីមិថុនា សម្រោះ (°) តណែម ព្រឹក ។

បីច តង់ មួយ យ៉ាទៅ
ក្រាត់ ៦ នៃ ហ ម៉ែត វិត
កោះ ប បីត ចន់ខ្ល ដោរក
សការ ម៉ែ ហ ហ ម៉ា ចក
បីម (°) ជាក់ ខ្ល ព្រឹក ។

ត្រីងម៉ែនប្រើសេះពេញភ្លេទ ។ ត្រាន់ពេ
សរសរសម្បោងទាំងនៅ៖ ជាមួយអក្សរ
(អ) និងប្រាកដាមួយសេះមួយពេះ
បុណ្យានេះ ។

ឯ-

អ្ន

អារ

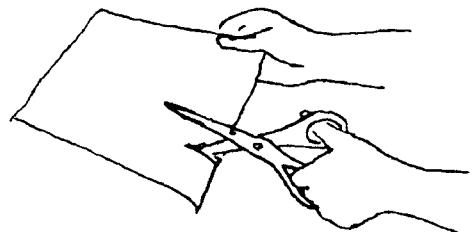
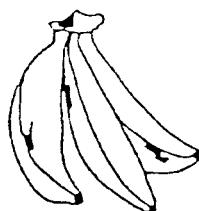
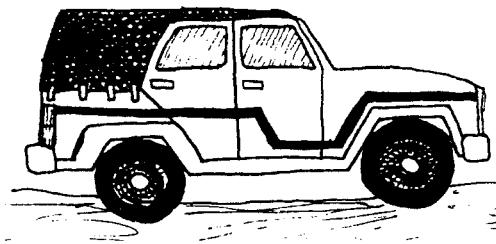
អូរ

អ៊ី ហុវិត វេ ត្រូវ តែ អីច ឆ្លៃ
ចេរ៉ែង ។ ហតដោ អ្នតែក
ស្រីនេះ «ហុវិត ចិត សែវិត អ៊ី
តែតែ សែ ត្រូវ អបិត អ៊ី ? »
«អ៊ី ឌីក ចាត់ ពីរ ចេរ៉ែង
កនុងធ្វាត់ » ។ អ៊ី កនុងធ្វាត់
ហ ម៉ាង ស្រីនេះ «ពាហ៊ី អាម៉ា អ៊ី
ឌីក ពាទី យ៉ែ ? »

- ឬ

សម្រោះ (ន) ខាងចុង យើងប្រើ (ន) ជានិច្ច
មីនប្រើ (ដ ប ខ ន ប ទ ធន) ទេ។

ឬ

ពី

កាត់

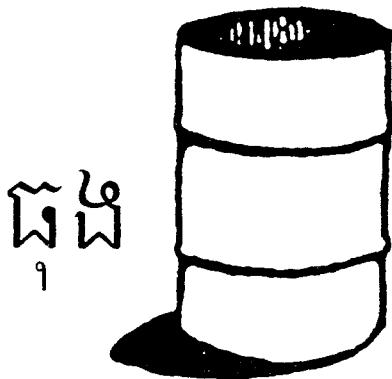
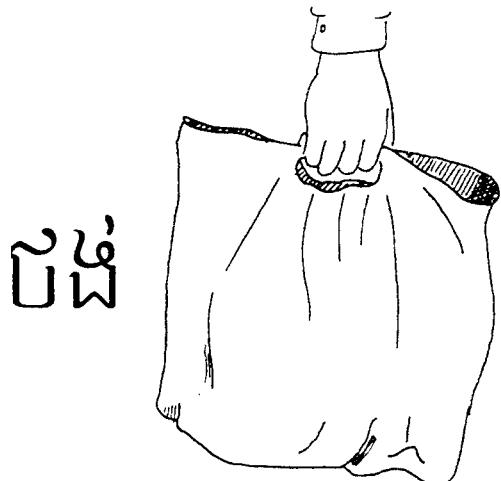
បី៖ មួង អូតិក ត្រី ជ័ត ឡើយ
ខង បែក មា ឆ្លាច់ តង់
ឡើយ អូតិក បាន វិង
ប៉ាត តាក់ ។

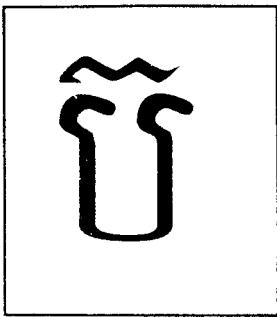
ប្រើ(ប) និង(ធម៌) ជានិច្ចសំរាប់
សម្រេច(ធម៌) ។ ត្រួងមីនប្រើ
(ប) និង(ធម៌) នេះទេ ។

ប

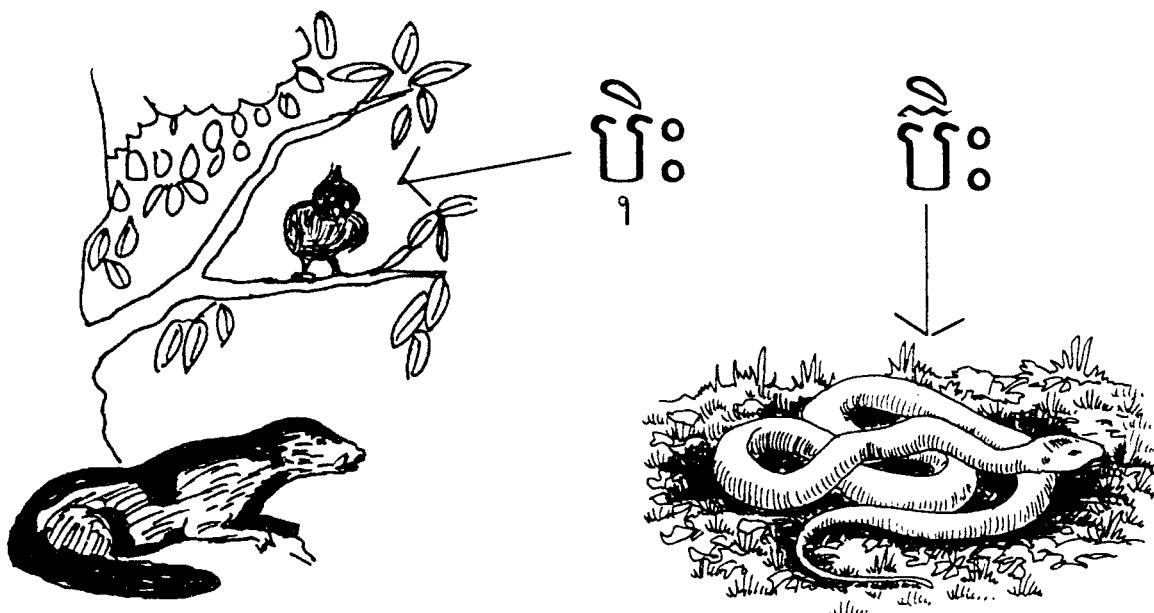
ធម៌

ប៉ុត ពាតិ៍ អោះ ហវុត តងា
គេយូត ជាតុ៖ «អោះ គេយូត
ប៉ុត ចិត ខិ ឲង សែល ព្រំម
បង់ ។ បាល ដើ? »
គេយូត ត្រូណឹក ៖ «អុត អុបិ
ខិ ឲង បី៖ ធម៌ នៃ ងាយ ព្រំម
ឡើយ ។

ក្នុងអក្សរតឹង អក្សរ (បុ) នេះ
មិនប្រើប្រាស់ (-) ដំនួល (--) ទេ
ដើម្បីកំណោយច្បាប់នឹង (-)
ក្នុងអក្សរ (បុ) ។

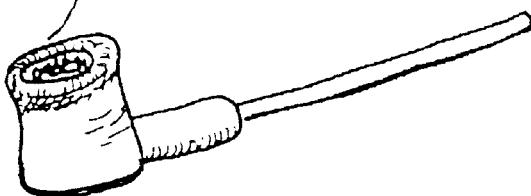

ឡាងសាយ នងា **បុ៖** ស្រែន៖
 «**បុ៖!** បាត់ ចិត សែ បត់
 សាច់ ជុក? » **បុ៖** ត្រូវឈើ៖
 «**អូូ** ឱង នៅ តែ អូូ អូត៉ែក
 ចន់ជាបុរី បុរី បិចង អើន យើប
 នៅ ឯធម បត់ សាច់ ជុក នៅ! »

ក្នុងការសរស់ត្រីង តោប្រើប្រាស់
(-ង់) នេះ មិនប្រើប្រាស់ (ាង)
មួយដំបានៗទេ ។

- ា ង

ា ង

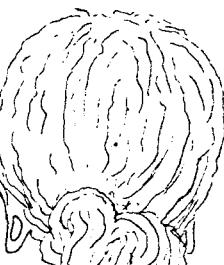
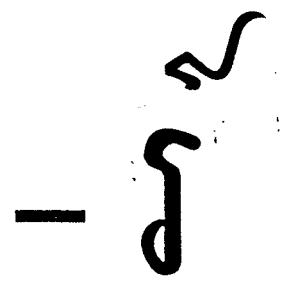

ម៉ោង ដែល ហើត ធ្លាក់ ទ្វី ហុត
ចារ ចងាយ ឬ មិញ នៅ ឡើយ
ដែល នៅ ហាត់ ក្នន ហាតីង
តណ៌ម ខ្សោង

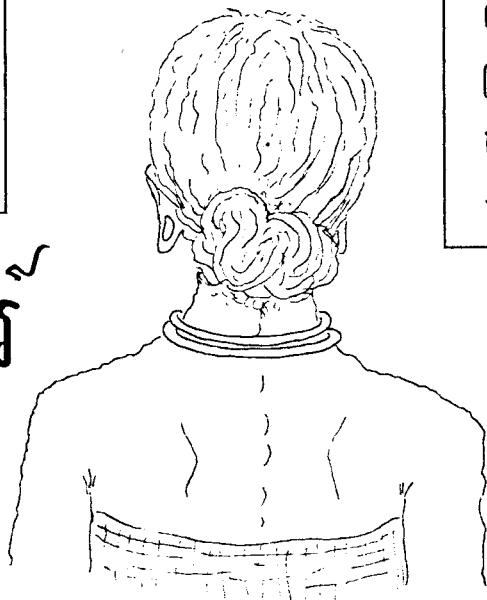
អ្នតិក អាម កន្លែង ហាចីក ម៉ោង ។
កន្លែង ធ្លាក់ តបីត ចាក់ ហាកឡូត តវំម ឱ
បណិត ហាបីរ ហូង ឬ ទីង ម៉ោង នឹង
ត្រូ បី៖ នឹង រអូប ត្រូម តង់ ទីត ។

ក្រឹងត្រួចនាយកដំបូងសេវរក្ស់នេះ មិនមានខ្លាបរណី សំរាប់ទំព័រនេះទេ ។

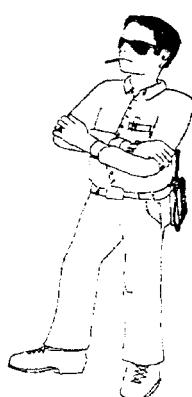

ការសរស់ (-វ) នេះ ព្រោះ
ជាយសារមានការច្រឡំក្នុងការ
ប្រាបក្នុងការសរស់រាត្រក្បែះ
ដូចជា «សក់» «កត់» និង
«ប្រក់» ។

សក់ សក់វ

យ៉ាត់ កតិ៍អ៊ែន នៅ
ហ សក់ អ៊ែន
ឡើយ ។

ថែម ប្រើប្រាស់នៅ ហ
បិច កនុ កត់វ
អ៊ែន ។

ថែម កត់វ បុណ្យ
អាំ ប្រែ៖ ។

ប្រក់

ល្អប្រ

ប្រក់

មានពាក្យខ្លះដែលមាន (ត្រូវ) នៅចុងពាក្យ អោយ
អ្នកមានចេះអានសម្រេចប៉ុទេក ។

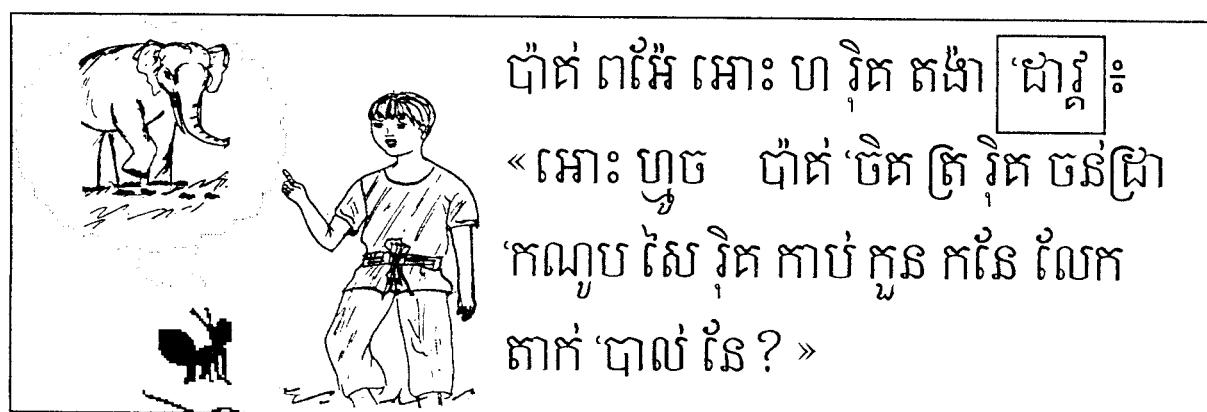
ជាតិ

ជាតិ (ខ្លួន «ទ្វោះពីរ»)
(ត្រូងពាក្យ «ណាតិ»)

លាត់ ឬ (ខ្លួន «ជុំ»)

ត្រូវ (តីជាសម្រេចមួយយ៉ាង)

ត្រូវ (តីជាសម្រេចមួយយ៉ាង)

ព្រៃងត្រូវនាយកដីក្នុងសៀវភៅនេះ មិនមានខាងបារណាំ សំរាប់ទំនើនេះទេ ។

“ក”

“ក”

សម្រោះនេះគឺមានតែតីបាប្បញ្ញត្តិ
កាលាថ្វីដី ៖ «កាម» និង
«កាម ឬ គុន ឬ » ។

“កាម” (ខ្លួន «ដឹងម»)

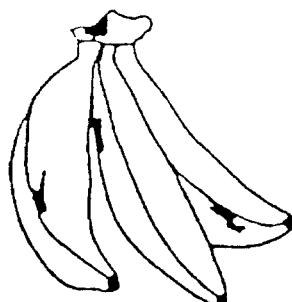
(ប្រើ តារោង «ងាម» ឬ «អ្នងាម»)

កជារ៉ែន ហ “កាម” ពីរ ។

ព្រឹត្ត នៅ មែ ចក់ បើម

“កាម ឬ គុន ឬ ” ដូរ ។

ល្អីង នីវ់ ចិន ក្នុង ដែ

(ល្អីង ស្ថាបាន់ក្នុង ទេ)

ឃួញ - សារោន

ល្អីង - កឌុង

១៤៩

ល្អីង នីវ់ ចិន ក្នុង ដែ

៩

បុត្រ ពី៖ ជាក ជាម៉ា ដីង ចនខ្សែ មួយ បិច
ម៉ែត ដែ ស្រី ឡើត ករណីក ឡើង អវេង វ៉ា ក្នុង ហ ឆ្នា
ត្រូច្រាត ៦ ។ ត្រឹម តាង ដែ ម៉ែត ដែ ហ វិត ជាង
កាបច្ឆូ ជ័ត អា ខី ក្នុង ហ ត្រឹម តាង ៦ ។ បាត់ ពាជិ
ត្រី ជាម៉ា ៦ ។ ហ លិក ឡើយ ដែ ត្រី តបិច
យ៉ាវ ៦ ។

២

២៤៩

ម៉ែត ដែ ៦ ហ វិត ជាង ត្រី បុត្រ ចារ
ឡើយ ៦ មិញ គិត ឡើយ ដែ គិត ហ ពាក
ក្នុង ហ ភីង ករណីម ឡើង ក្នុង ដែ ឈឺក តុន
មែ ណាត់ ចា ម៉ែត ម៉ែ មា ជ័ត អា ចណា ខី ម៉ែ ៦

៣

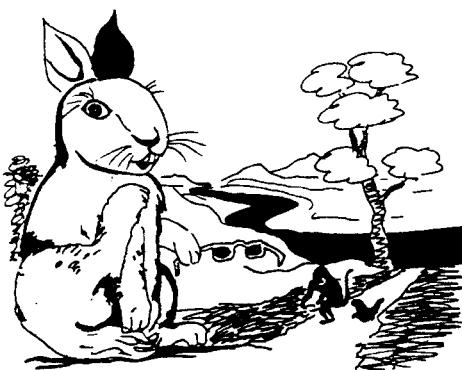
ជើយ សូន្យ អេក បីច នឹវ បុង ទឹស ឆីត
នឹវ អេក បុង ពីំង តីង ឆ្លង បុរាណ ឆ្លង ហា
នាការ ត្បី៖ កទិន ភ្នែក ដែល តោន លុយក នឹវ ហា
ឆ្លង ខោ ហា បើម តោន ភ្នែក ដែល ។

៦

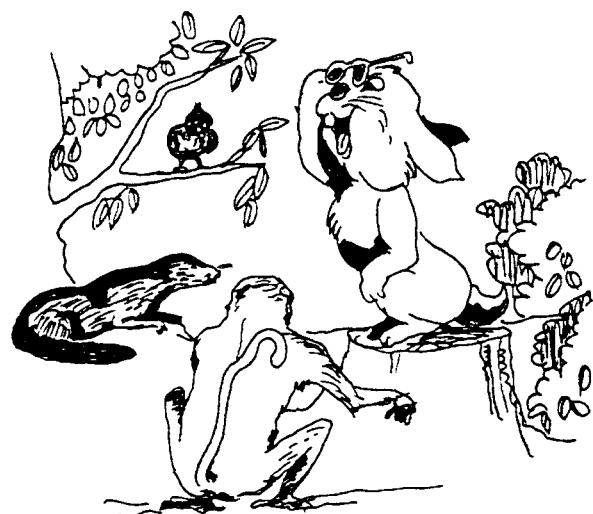
ជូរ ដី ដែល ហានិត តៅម តីន ជាង ចណា
ខ្លួន ហា មីត ហាទី នឹវ ចិន ភ្នែក ហាទី មីត
ដែល មាំ ឌី នឹវ ហា ហាយ ឌី ឆ្លងសាយ មាំង សារ
អូប្រា នឹវ ។

៥

ឆ្លងសាយ នង់៖ «ការ ចិត ស្រីដ
វារ នៅ ? » មីត ដែល ត្រូណើ ស្រីនេះ «ស្រីដ
នឹវ នៅ ហាទី ភ្នែក ដែល តោន លុយក » ដែល
ប្រុម៉ែច តៅម តីន ត្រូណីម បី៖ ជូច លុយក
ឡើយ ឆ្លងសាយ នង់ នឹវ ស្រីនេះ «មាំត
ចាត់ ចិត ត្រូ នៃ ចិន ភ្នែក ដែល តោន លុយក ? »
នឹវ ត្រូណី ស្រីនេះ «ខាង នៅ ដុង អូត បី៖
បន សាធិរ ដុត ចាត់ អេក ឡើយ នៅ ឆ្លង
គិត បុង កលិត កសិ នៅ ចិន បី៖ ពីំង ឆ្លង
បុរាណ ឆ្លង នាការ ត្បី៖ កទិន ភ្នែក ដែល តោន ! »

៩

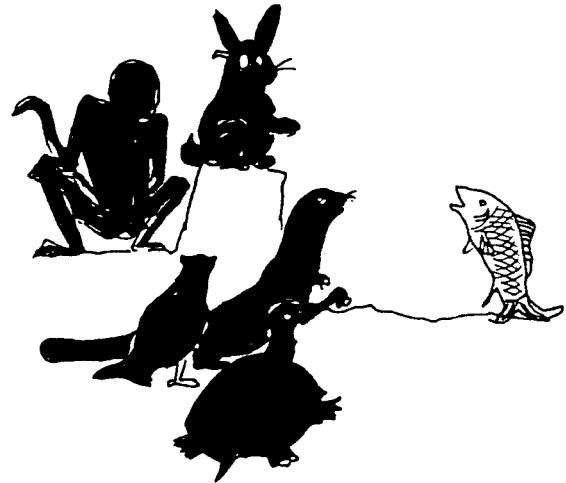
ឆ្លងសាយ ចាច់ហេរីដ ការ នប់ច លុយក
ឡើយ ឆ្លងសាយ នង់ បី៖ ស្រីនេះ «បី៖!
ចាត់ ចិត នៃ បន សាធិរ ដុត ? » បី៖
ត្រូណី៖ «អូបី ខាង នៅ តោន អូត អូតិក ចន់ជី
បុរី បិច អេន យិប អេក ឌី នៅ បន សាធិរ ដុត
អេក ! »

១

ទ្វាចសាយ នង់អ្នតិក ស្រែក៖ «ត្រូវ
សែរ ចន់ជ្រាបូរី បែង សែរ វិត ហុត ចិត ត្រូវ
អេន យើបាយ ដី? » អ្នតិក ត្រូណីវេះ
«អូបី ខ្លួន អែត សុទ ត្រូវ ខ្លួន នូយ៉ាវ ដី
អែ ចន់ជ្រាបូរី ក្នុង ចុំ អីន នឹង ក្នុង » ។

៤

ទ្វាចសាយ ចង់បោរៃង អ្នតិក កប់ច បុច
ឡើយ ទ្វាចសាយ នង់ត្រូវ មិញ្ញេះ «ត្រី! បាត់
ចិត ត្រូវ សែរ អូយ៉ាវ ពីន ជាក ឱក ដី? » ត្រី
ត្រូណីវេះ ស្រែក៖ «អូយ៉ាវ អូបី ខ្លួន សុទ ដែល ជាង
កាប់ យ៉ា »

៥

ទ្វាចសាយ ចង់បោរៃង ត្រី ឆ្នា កប់ច
លែក ឡើយ ទ្វាចសាយ នង់ដែល កន្លឹត មិញ្ញេះ
ទ្វាចសាយ នង់ ស្រែក៖ «អូទ ដែល សែរ ជាង
កាប់ ត្រូវ មាត់ប ? » ដែល ត្រូណីវេះ ស្រែក៖
«ស្រើដែល សុទ ត្រូវ ហាយ ត្រូវ ឡើយ ខ្លួន អែ
កាប់ ច មែន មាត់ » ។ ទ្វាចសាយ ម៉ោង៖
«បាត់ ជាស៊ី ពីត សែរ កន្លឹត ហ ពេក សារ នៅ
ឆ្នា ណាក ពាក់ពេក ស្រើដែល កយុច តេម នីត នីរ
អីម » ។

៩០

៥១

ទ្វាចសាយ ម៉ោង កន្លឹត សារ ការ បាត់
មែន លែក បុច ឡើយ មែន កាត់ អូបារចាក់
ជីត ជាង ប្រាម ក្រាន មែន កន្លឹត ឬ មិញ្ញេះ
ចែករក ដែល ហ ក្រុងតែ ក្នុង ហ ឆ្នា ពីត
មិញ្ញេះ ។

៩១

លេវីង យ៉ាត់ ហក់អូបូល
ភៀ ត្បែប្រុរៈ

(រៀង នាយុអាមេរិកនឹងដោរណ្ឌ)

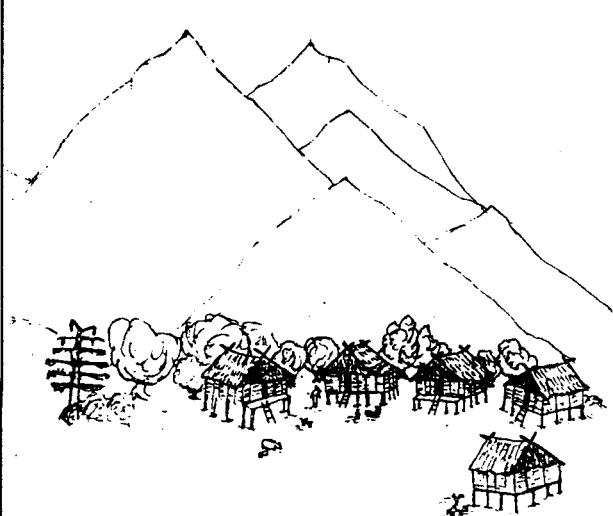
ឃុក-សារ៉ែន

អ្នក-កំប្រែង

១៩៩៧

បីច ពេង មួយ យ៉ាត់ ក្រាត់ ៦ នៃ ហ
ម៉ឺន វិត កោះ ប ហុត ចន់ខ្សោយ ដោរក សាករ មីរ ហ
ហ ម៉ា ចក បីច ខ្ញុំ ជាក ឆ្លើង ។

សាត់ តេម តិត ឈម្ងាច លពីង បីច ម៉
ឡា រៀង លេវីង មួយ៖

បីច យ៉ាត់ ក្រាត់ ៦ មួយ វា ម៉ាត់ ហ
នៃ យ៉ាត់ ហក់អូបូល ហ តុ អនៃង ភៀ ត្បែប្រុរៈ ភៀ
ប្បុមោះ កោះ មួយ ក្រាន ដោរក ជីង ចន់ខ្សោយ
មួយ ។

៩

ចាត់ ណែង នៃ ហ បីច ត្បែប្រុរៈ តេម តិត
ពីង ហ តុីៗ ត្រ ពីង ទូល ហ ។ ចាត់ ណែង នៃ ទូល
ហ បីច ឡា ចំ ជាម អីន ខាក ៦ ។ ហ តោ ចាត់
នៃ ហ ជីត ក្រាថ ចិត បីៗ ហុត ហ្វាម ហ ។ ហ
ពណោះ ធរ ដែង យ៉ាវ ហ កវាំ ម៉ោ កវាំ ម៉ោត
ហ វ៉ាង នៃ បីច កត តោ យ៉ាវ ។ ដូវ គិត បីច
បែក វិត គិត គិត ហ ជីត បីៗ ហុត ហ្វាម ។

មនាង នៃ ត្រីប តែង ហ នង់៖ «ប៉ាត់
ចិត ឱ្យ យ៉ាត់ សេរ ត្រូ ពាចេះ ទូស ខ្សាត់ ជាម ដើន
‘បាល់ នេះ» «អើ យ៉ាត់ អេវិត កោះ ប អេ
ម៉ា យិត បើម ខំ ជាក់ ឱ្យ ត្រី ប៉ាត់ ពាចេះ នេះ
ប៊ែ អ ខ្សាតោះ ត្រូបូរី តួយ ពីេង ហ តីេះ
ត្រូ បុះ ទូស បុះ ខ្សាត់ ជាម» ។

៤

ត្រីប បូរី៖ «សុ ម៉ា គូ តីស អេ ម៉ា ជុំត
ជាម អេ ម៉ា ពណ៌ំ ឱ្យ ត្រូវ» ។ មនាង នៃ ថែ អូត
អោះ យ៉ាត់ ហក់អប្បល ថែ វិត នង់៖ «ខ្សាត់ ចិត
ហ ត្រូ ប៉ាត់ នេះ?» ប៉ាត់ ពាចេះ ឡើយ ហ ហាយ ណាយ
កាន ហ ខ្សាត៊ ត្រូ អូខុំ ។

៥

ផ្លូវ នៅ អូត អោះ ហ វិត នង់ ត្រូបូរី
ប៉ាត់ ពាចេះ អោះ ហ នង់ ត្រូបូរី៖ «បូរី
ប៉ាត់ ចិត ឱ្យ ត្រូ សេរ ត្រូ បុះ ទូស អូត នៅ?»
«អូត ហ ត្រូ អេ ត្រូ ដែ កន្លឹត អូម អើ កនៅ
ខ្សាតោះ ពេរ ប៉ែ បូរី ប៉ែ នៅ ឱ្យ ឱង អេ ត្រូ បុះ
បុះ ហ ប៉ាត់ ពាចេះ» ។

៦

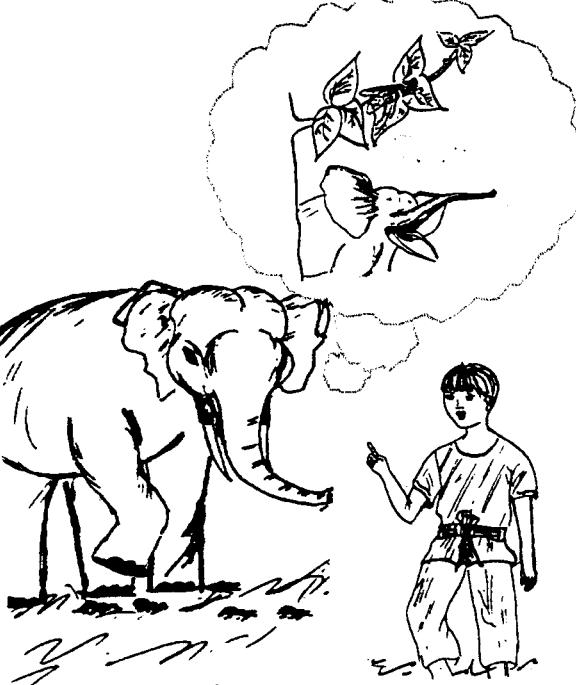
ប៉ាត់ ពាចេះ អោះ ហ វិត នង់ កនៅ៖ «កនៅ
ប៉ាត់ ចិត ឱ្យ ត្រូ សេរ ពេរ ប៉ែ បូរី?» កនៅ
ត្រូលើ៖ «អូត តាង ហ ត្រូ តេធម តិត អេ អូម យើ
តេធម តិត អូត បុច ហ កាប់ អេ វី ក្នុង អេ នីះ ហ
តិត លើក តាក់ ។ ពាចេះ ឱ្យ អេ ម៉ា ឱ្យ បុច
យើប ។ អើ ឱ្យ អេ វិត ពេរ បាត់ កលី៖ មួយ
នៃទេះ» ។

៧

ជំពូក ពាណិជ្ជ នោះ ហើរុត នង្វារ ជាន់វា៖ «នោះ បុច ជំពូក ចិត្ត ក្រុម្ភុត ចន់ត្រា កណ្តុប សីរុត កាប់ ក្នុង កនែន លើក ភាគ បាល នៅ ? » ហុច ត្រូវឈរ៖ «អូត នឹង ត្រួត មេដុំ កាប់ ក្នុង កនែន អូម យើតឱម តីត អូត រូស ហើ ដក ចិន ក្នុង ចូរ នៅ តែន លើក នឹង ខី ឯង នៅ ម៉ាវុទ កាប់ ក្នុង កនែន » ។

៥

ជំពូក ពាណិជ្ជ នោះ ហើរុត នង្វារ រូស ជាន់វា៖ «នោះ រូស ជំពូក ឱស ចិន ក្នុង បុច តែន លើក ? » រូស ត្រូវឈរ៖ «អូត យើតឱម តីត នឹង យូរ ហើ ញ្ញូម ទិន ដៃរុក ត្រូវឈរ៖ នៅ ចណាង ៗ យើប នី៖ នៅ ពាង នៅ ទីវិទី ចិត្ត នឹង ឱង នៅ ដក ចិន ក្នុង បុច » ។

៥

ជំពូក ពាណិជ្ជ នោះ ហើរុត នង្វារ នឹង យូរ ជាន់វា៖ «នោះ នឹង យូរ ជំពូក ឱង នៅ ញ្ញូម បាង ៗ បាល នឹង ? » នឹង យូរ ត្រូវឈរ៖ «អូត អូបី ឱង នឹង បី៖ ធម្ម នៅ នាង ញ្ញូម នឹង » ។

៩០

៥៧

ហើ ដុង ជំពូក ពាណិជ្ជ ឡើយ ទិន វា អូត នោះ ហើ ចន់ត្រា វីប នឹង យូរ ហើរុច បុគ្គលិប ពាយី ភ្លាក ពញ្ញីស លើក ភាគ ។ ជំពូក ពាណិជ្ជ ឱង នឹង យូរ ហើ តបិច ពាយី ភ្លាក បី៖ ចុំ នៅ នឹង ។

៩១

ក្រសួងពេទ្យ នគរបាល នគរបាល ភ្នំពេញ

